

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

AVALIK ARVAMUS EUROOPA LIIDU STRUKTUURITOETUSTEST NING EUROOPA MAJANDUSPIIRKONNA JA NORRA TOETUSTEST

Elanikkonna küsitlusuuring
Tellija: Rahandusministeerium

TALLINN
November 2017

SISUKORD

KOKKUVÕTE.....	3
EXECUTIVE SUMMARY.....	4
KÜSITLUSE TAUST JA METOODIKA	5
UURINGU PÕHITULEMUSED.....	9
1. Teadlikkus toetustest.....	9
1.1 Teadlikkus eurotoetustest	9
1.2 Teadlikkus Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetustest.....	12
2. Teadlikkus toetusi saavatest valdkondadest	14
2.1 Teadlikkus eurotoetusi saavatest valdkondadest.....	14
2.2 Teadlikkus Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetusi saavatest valdkondadest	17
2.3 Teadlikkus eurotoetusi vahendavatest asutustest	18
2.4 Teadlikkus Euroopa Liidu toetusfondidest	20
3. Teabekanalid.....	21
3.1 Kasutatavad ja eelistatud teabekanalid eurotoetuste osas	21
3.2 Struktuurifondide veebileht	24
3.3 Infovajadused eurotoetuste osas	26
3.4 Infovajadused ja eelistatud teabekanalid Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste osas.....	29
4. Hinnangud eurotoetuste jagamisele ja mõjule Eestis	31
4.1 Eurotoetuste mõju Eestis	31
4.2 Eurotoetuste planeerimine ja jagamine Eestis.....	36
4.3 Eurotoetuste suunamine õigetesse valdkondadesse	38
5. Logode tuntus	41
5.1 Euroopa Liidu struktuurifondide logod.....	41
5.2 Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste logod.....	44
6. Isiklik kokkupuude toetustega.....	46
LISA 1. Elanikkonna küsitluse eestikeelne ankeet	48

KOKKUVÕTE

Sotsiaal- ja turu-uuringute firma Saar Poll viis 2017. aasta sügisel läbi avaliku arvamuse uuringu, selgitamaks välja elanike teadlikkust Euroopa Liidu struktuuritoetustest ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetustest. Uuringu käigus küsitleti kokku 1030 Eesti elanikku vanuses 18–74 eluaastat ning käesoleva uuringu tulemused on laiendatavad vastavas vanuses Eesti elanikkonnale.

Uuringu tulemused näitavad, et:

- Euroopa Liidu struktuuritoetustest on kuulnud 83% Eesti elanikkonnast. Eurotoetusi saavate valdkondadena nimetati spontaanselt kõige enam (41%) põllumajandust, kalandust, metsandust. Struktuurifondide logosid on näinud 90% elanikest.
- Eurotoetusi vahendava asutusena nimetati spontaanselt kõige rohkem PRIAt (27%) ja EASi (20%). Samas tuleb nentida, et eurotoetustest teadlikest vastajatest pooled ei osanud spontaanselt nimetada ühtegi eurotoetusi vahendavat asutust. Aidatud tundus oli kõrgeim EASil (69%) ja KIKil (56%).
- ELi toetusfondide spontaanne tundus on madal, jäädes 2–5% piiresse, kuid aidatud tundus on oluliselt kõrgem – 69% küsitletutest teadis Euroopa Regionaalarengu Fondi, 46% Euroopa Sotsiaalfondi ning 37% Ühtekuuluvusfondi.
- Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetustest on kuulnud iga viies Eesti elanik ning toetatavate valdkondadena pakutakse spontaanselt kõige enam sotsiaalvaldkonda ja tööhõivet (19%), millele järgneb haridus ja teadus (16%). Toetuste logosid on näinud vaid 8% vastajatest.
- Eurotoetuste kohta on teavet saadud eelkõige traditsioonilistest massimeediast – televisioonist, üleriigilistest ajalehtedest ja raadiost. Samade kanalite kaudu soovitakse ka tulevikus infot saada.
- Eurotoetustest kuulnud inimestest 66% sooviks eurotoetuste kohta saada senisest rohkem infot. Kõige sagedamini sooviti teavet saada järgmiste toetusvaldkondade kohta: 1) haridus-, teadus- ja arendustegevused, 2) ettevõtlus- ja majandus, ning 3) sotsiaalvaldkond.
- Suhtumine eurotoetustesse on positiivne: eurotoetustest teadlikest vastajatest 87% arvab, et eurotoetuste mõju Eesti üldisele arengule on positiivne ning samamoodi hindab eurotoetuste mõju Eesti majandusarengule positiivseks 85% vastajatest. Mõnest Euroopa Liidu poolt kaasrahastatud projektist oma elupiirkonnas on kuulnud 46% elanikkonnast, sealjuures nendest 91% peab antud projektide mõju oma elupiirkonna arengule positiivseks.
- Eurotoetustest kuulnud elanikkonnast 46% arvab, et eurotoetuste jagamine ja planeerimine Eestis ei ole läbipaistev ja selge. Nendest 23% põhjendab oma arvamust sellega, et fondidest ja toetuste jagamisest on vähe informatsiooni.
- Eurotoetustest teadlikest inimestest arvab 62%, et eurotoetusi suunatakse õigetes valdkondadesse, 14 protsendi arvates mitte, ning igal neljandal vastajal puudub selge seisukoht. Negatiivseid arvamusi põhjendati peamiselt sellega, et vajalikud valdkonnad ei saa toetust.

SUMMARY

In the autumn 2017 the social and market research company Saar Poll carried out public opinion survey to examine public awareness of European structural funds and support grants of European Economic Area and Norway. During the survey, 1030 Estonian residents aged 18–74 were interviewed. The results of the study can be applied to the whole Estonian population in certain age groups respectively.

The results of the study indicate:

- 83% of Estonian population have heard about the support instruments of EU structural funds. Agriculture, fishery and forestry were spontaneously (41%) mentioned as the fields most often receiving euro subsidies. 90% of Estonian population has seen structural funds' logos.
- As to the intermediary institutions for EU grants ARIB (PRIA in Estonian) and Enterprise Estonia (Ettevõtlike Arendamise Sihtasutus in Estonian) were spontaneously mentioned most often: 27% and 20% accordingly. At the same time more than half of the respondents (56%) who were aware of EU grants were not able to name any of the intermediary institutions. Supported awareness was highest in the case of Enterprise Estonia (69%) and Environmental Investment Centre (56%).
- The spontaneous awareness of EU structural funds was low, it stayed between 2–5%; the supported awareness was significantly higher: 69% of respondents were aware of European Regional Fund, 46% of European Social Fund and 37% Cohesion Fund.
- Every fifth Estonian resident has heard of European Economic Area and Norwegian support grants. Supported fields spontaneously most often mentioned were social affairs and employment (19%), followed by education and research (16%). Only 8% of respondents have seen the logos of these support grants.
- Information on EU support grants has been obtained, in particular, from traditional mass media: television, nation-wide newspapers and radio. The same channels were seen continuously important sources in the future.
- 66% of those Estonian residents who have heard about EU support grants would like to receive more information about EU subsidies. The most commonly the respondents requested information about the following areas of support: 1) education, research and development, 2) entrepreneurship and economy, and 3) social affairs.
- The attitude towards EU support grants was positive: 87% of the respondents who were aware of EU support grants found that the grants have positive impact on Estonian general development and 85% that EU support grants support positively Estonian economic development. 46% of respondents have heard about some EU co-financed project in their neighbourhood; and 91% of those consider the impact of those projects to the development of their neighbourhood as positive.
- 46% of the population who has heard about the EU support grants find that the distribution and planning of grants in Estonia is not transparent and clear. 23% of those respondents justify their view that there is little information about the allocation of funds and grants.
- 62% of those who are aware of EU support grants find that EU subsidies are diverted to right sectors, 14% do not; and every fourth respondent does not have a clear position. Negative opinions were mainly based on the fact that necessary fields are not supported.

KÜSITLUSE TAUST JA METOODIKA

Käesolev aruanne on koostatud sotsiaal- ja turu-uuringute firma Saar Poll poolt 2017. aasta sügisel läbi viidud veebiküsitluse tulemuste põhjal.

Uuringu eesmärgiks on anda ülevaade Eesti elanike teadlikkusest Euroopa Liidu Struktuuritoetustest ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetustest, samuti kaardistada muutusi teadlikkuses võrreldes varasemate küsitlustega.

Käesolev aruanne käsitleb peamiselt järgnevaid teemasid:

- Teadlikkus Euroopa Liidu struktuuritoetustest ja Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetustest
- Teadlikkus toetusi saavatest valdkondadest
- Milliseid teabekanaleid kasutatakse ja eelistatakse
- Hinnangud toetuste jagamisele ja nende mõjule Eestis
- Logode tuntus
- Vastajate isiklik kokkupuude toetustega

Aruanne sisaldab 2017. aasta andmete võrdlust kahe varasema küsitluse tulemustega, et jälgida muutusi elanikkonna teadlikkuses ning hinnangutes.

Järgnevalt tutvustatakse uuringu metoodikat, misjärel esitatakse ülevaade uuringu peamistest tulemustest. Aruande lisana esitatakse elanikkonna küsitluse eestikeelne ankeet.

Metoodika kirjeldus

Ajavahemikul 11.09–26.09.2017 viis Saar Poll läbi üleriigilise *Ad hoc* veebiküsitluse (CAWI ehk *Computer Assisted Web Interview*), kus veebipõhise intervjuu (isetäidetav ankeet) vormis küsitleti 1030 inimest vanuses 18–74 eluaastat. Uuringu valim koostati juhuvaliku teel 25 000 eelvärvatud vastaja hulgast (veebipaneeli liikmed on värvatud telefoni teel või silma-silma meetodil), rakendades pehmeid kvote. Enne 2017. aastat viidi uuringuid läbi silmast silma intervjuudena vastajate kodudes, kasutades lisaks erinevaid lähenemisi valimi moodustamisele ja andmete kaalumisele. Erinevatel andmekogumise meetoditel, valimi moodustamisel ja andmete kaalumisel võib olla oma mõju uuringu tulemustele. Intervjuud toimusid nii eesti kui ka vene keeles.

Valimi iseloomustus sotsiaal-demograafiliste tunnuste alusel

Saadud küsitlustulemi ja statistilise mudeli võrdlemisel ilmnenud erisuste vähendamiseks kaaluti saadud tulemit alljärgnevate sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes (vt tabel 1). Sotsiaal-demograafiliste tunnuste mudeli koostamisel on kasutatud rahvastikustatistika andmeid seisuga 01.01.2017. Haldusreformist tulenevate muudatustega ei ole valimis arvestatud, kuna need jõustusid koos 2017. aasta kohalike valimistega (ehk peale küsitlusperioodi lõppu).

Tabel 1. Valimi iseloomustus sotsiaal-demograafiliste tunnuste alusel (N¹=1030)

	Mudel (%)	Saadud küsitlustulem (%)	Kaalutud küsitlustulem (%)
SUGU			
Mees	48,2	48,3	48,2
Naine	51,8	51,7	51,8
VANUS			
18–24	10,0	10,1	10,0
25–34	20,4	20,3	20,4
35–44	19,2	19,2	19,2
45–54	18,4	18,3	18,4
55–64	18,4	18,4	18,4
65–74	13,7	13,6	13,7
RAHVUS			
Eestlane	68,8	68,6	68,8
Mitte-eestlane	31,2	31,4	31,2
ELUKOHT*			
Linnaline asula	67,6	70,9	67,6
Maa-asula	32,4	29,1	32,4
REGIOON**			
Põhja-Eesti	44,6	44,6	44,6
Lääne-Eesti	11,0	11,5	11,0
Kesk-Eesti	9,4	9,2	9,4
Kirde-Eesti	11,0	10,8	11,0
Lõuna-Eesti	23,8	24,0	23,8
HARIDUS			
Põhiharidus ja vähem	14,6	6,3	14,6
Keskharidus	48,6	47,4	48,6
Kõrgharidus	36,8	46,4	36,8

* Elukohatüübi puhul on lähtutud Statistikaameti määratlusest. Linnaliste asulate hulka on arvestatud linnad, vallasisesed linnad ja alevid, maa-asulate hulka alevikud ja külad.

** Põhja-Eesti alla kuulub Harjumaa (sh Tallinn). Lääne-Eesti alla kuuluvad Hiiumaa, Läänemaa, Pärnumaa ja Saaremaa. Kesk-Eesti alla kuuluvad Järvamaa, Lääne-Virumaa ja Raplamaa. Kirde-Eesti alla kuulub Ida-Virumaa. Lõuna-Eesti alla kuuluvad Jõgevamaa, Põlvamaa, Tartumaa, Valgamaa, Viljandimaa ja Võrumaa.

Käesoleva uuringu tulemused on laiendatavad Eesti elanikkonnale vanuses 18–74 aastat; sealjuures jääb maksimaalse valimivea suurus 95-protsendilisel usaldusnivool 3,05% piiridesse (väiksemate alagruppide vaatlemisel võib viga olla suurem). Tabel 2 annab täpsema ülevaate, millises sõltuvuses on valimi suurus (st vastanute arv), valimist arvatud osakaal (st vastuste %) ja võimalik statistiline viga (ehk võimalik eksimine %-des). Seejärel on joonisel 1 esitatud vastajate jaotused sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes.

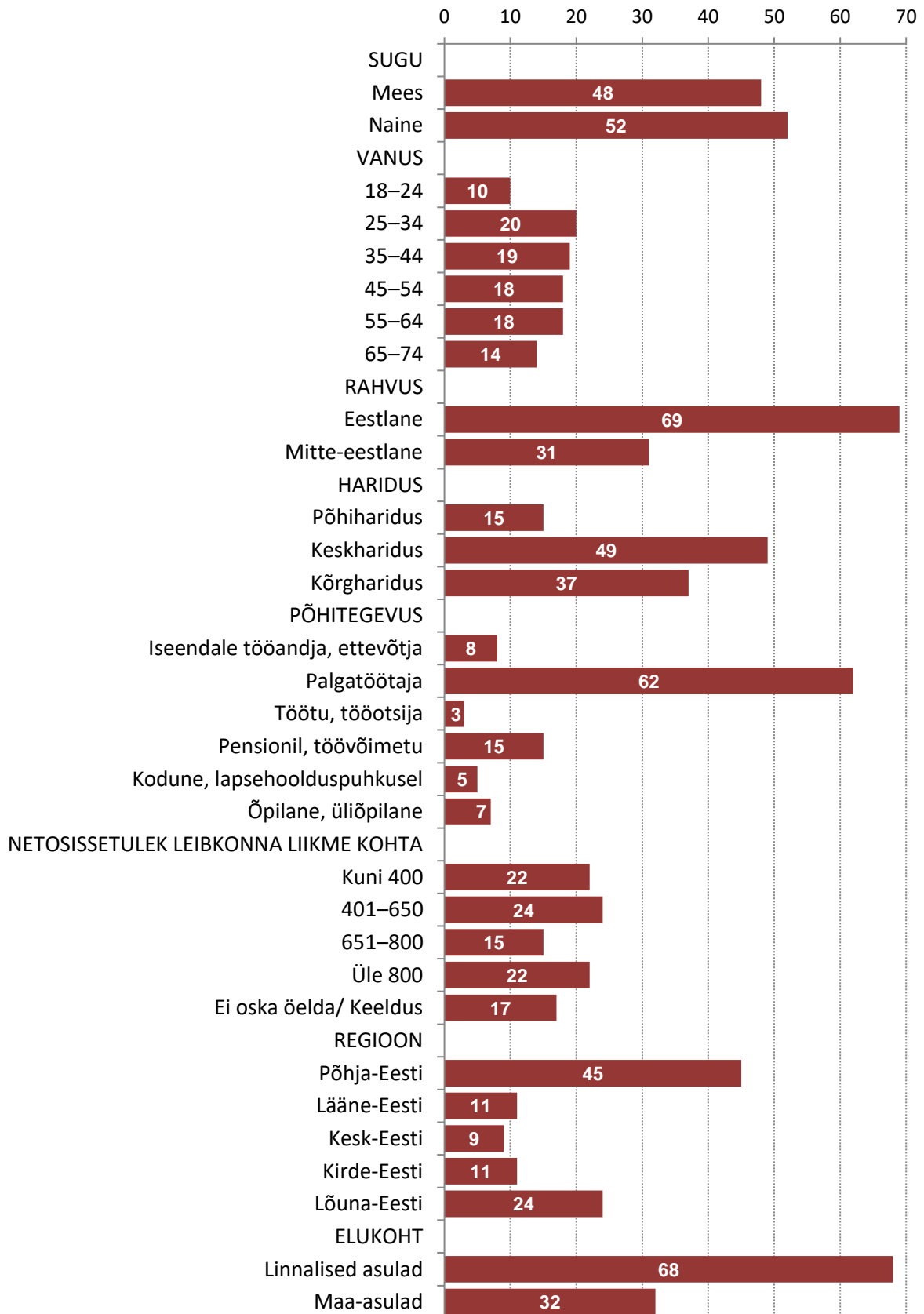
¹ Siin ja edaspidi tähistab N vastajate arvu.

**Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste
avaliku arvamuse uuring 2017**

Tabel 2. Valimivea piirid

Vastuste osakaal/ Valimi suurus	50%	48% või 52%	40% või 60%	35% või 65%	30% või 70%	25% või 75%	20% või 80%	15% või 85%	10% või 90%	5% või 95%	3% või 97%	2% või 98%
10	30,99	30,97	30,36	29,56	28,40	26,84	24,79	22,13	18,59	13,51	10,57	8,68
20	21,91	21,90	21,47	20,90	20,08	18,98	17,53	15,65	13,15	9,55	7,48	6,14
30	17,89	17,88	17,53	17,07	16,40	15,49	14,31	12,78	10,74	7,80	6,10	5,01
40	15,49	15,49	15,18	14,78	14,20	13,42	12,40	11,07	9,30	6,75	5,29	4,34
50	13,86	13,85	13,58	13,22	12,70	12,00	11,09	9,90	8,32	6,04	4,73	3,88
60	12,65	12,65	12,40	12,07	11,60	10,96	10,12	9,03	7,59	5,51	4,32	3,54
70	11,71	11,71	11,48	11,17	10,74	10,14	9,37	8,36	7,03	5,11	4,00	3,28
80	10,96	10,95	10,73	10,45	10,04	9,49	8,77	7,82	6,57	4,78	3,74	3,07
90	10,33	10,32	10,12	9,85	9,47	8,95	8,26	7,38	6,20	4,50	3,52	2,89
100	9,80	9,79	9,60	9,35	8,98	8,49	7,84	7,00	5,88	4,27	3,34	2,74
110	9,34	9,34	9,15	8,91	8,56	8,09	7,47	6,67	5,61	4,07	3,19	2,62
120	8,95	8,94	8,76	8,53	8,20	7,75	7,16	6,39	5,37	3,90	3,05	2,50
130	8,59	8,59	8,42	8,20	7,88	7,44	6,88	6,14	5,16	3,75	2,93	2,41
150	8,00	8,00	7,84	7,63	7,33	6,93	6,40	5,71	4,80	3,49	2,73	2,24
200	6,93	6,93	6,79	6,61	6,35	6,00	5,54	4,95	4,16	3,02	2,36	1,94
250	6,20	6,19	6,07	5,91	5,68	5,37	4,96	4,43	3,72	2,70	2,11	1,74
300	5,66	5,65	5,54	5,40	5,18	4,90	4,53	4,04	3,39	2,47	1,93	1,58
350	5,24	5,23	5,13	5,00	4,80	4,54	4,19	3,74	3,14	2,28	1,79	1,47
400	4,90	4,90	4,80	4,67	4,49	4,24	3,92	3,50	2,94	2,14	1,67	1,37
500	4,38	4,38	4,29	4,18	4,02	3,79	3,51	3,13	2,63	1,91	1,49	1,23
600	4,00	4,00	3,92	3,82	3,67	3,46	3,2	2,86	2,40	1,74	1,36	1,12
800	3,46	3,46	3,39	3,30	3,17	3,00	2,77	2,47	2,08	1,51	1,18	0,97
1000	3,10	3,10	3,03	2,95	2,84	2,68	2,48	2,21	1,86	1,35	1,06	0,87

Joonis 1. Vastajate profiil (%; N=1030)

UURINGU PÕHITULEMUSED

1. Teadlikkus toetustest

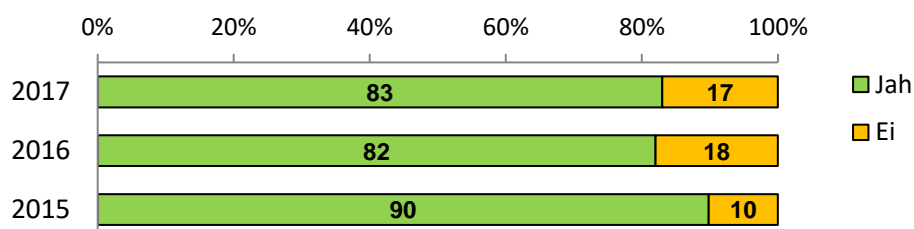
Esmalt antakse ülevaade Eesti elanike teadlikkusest Euroopa Liidu struktuuritoetustest (ehk eurotoetustest) ning Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna toetustest, sh sellest, millistest toetustest ning toetust saavatest valdkondadest ollakse kuulnud. Eurotoetuste puhul kaardistati eraldi ka teadlikkust toetusi vahendavatest asutustest ning toetusfondidest.

1.1 Teadlikkus eurotoetustest

Alustuseks paluti vastajail hinnata, kas nad teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest.

Eurotoetustest on kuulnud 83% Eesti elanikest ning teadlikkus eurotoetustest on jäänud samaks võrreldes eelmise aastaga (82%); üle-eelmisel aastal oli teadlikkuse vastav näitaja veidi kõrgem (90%) (vt joonis 2).

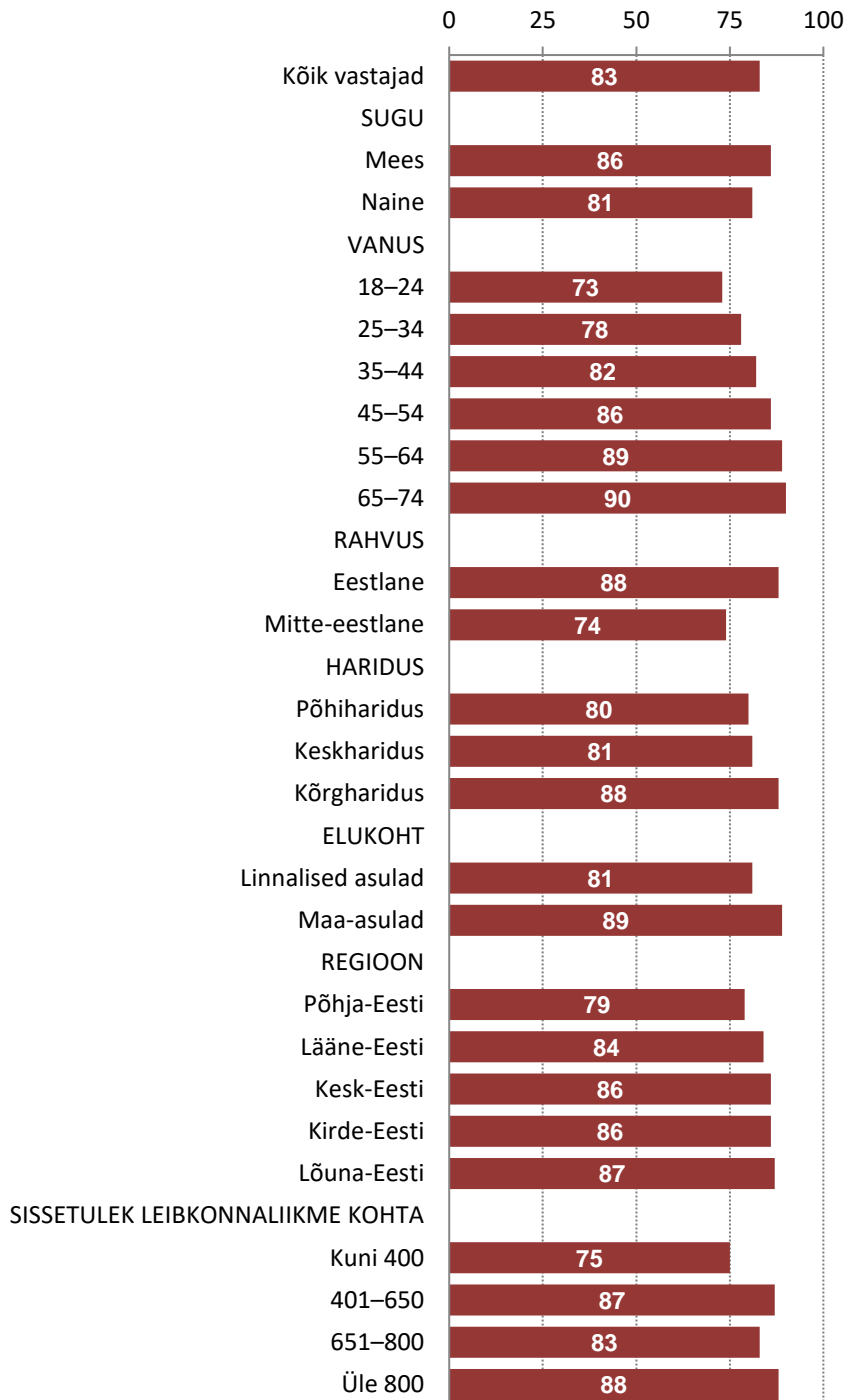
Joonis 2. Kas Te teate või olete vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest? (N=kõik vastajad, 2017: 1030 vastajat, 2016: 1053 vastajat ja 2015: 976 vastajat)

Joonis 3 annab ülevaate Eesti elanikkonna üldisest teadlikkusest eurotoetustest erinevate sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes. Tulemused näitavad, et keskmisest kõrgem on teadlikkus eestlaste seas (88% vs 74% mitte-eestlased); vanuse kasvades teadlikkus kasvab – keskmisest vähem on eurotoetustest kuulnud nooremate vastajate seas, eriti vanuserühmas 18–24 eluaastat (73%). Teadlikkus erineb maa-asulate ja linnaliste asulate elanike seas – maa-asulate elanikud on veidi teadlikumad (89% vs linnade 81%).

Oodatavalt on teadlikkus eurotoetustest suurem kõrgemalt haritud inimeste seas. Regionaalselt on teadlikkus vähesel määral madalam Põhja-Eesti elanike seas (79%), ülejäänud Eesti puhul suuri erisusi ei ole täheldada. Madalama sissetulekuga vastajate hulgas (kuni 400 eurot leibkonnaliikme kohta) on teadlikkus eurotoetustest võrreldes teiste sissetulekugruppidega väiksem.

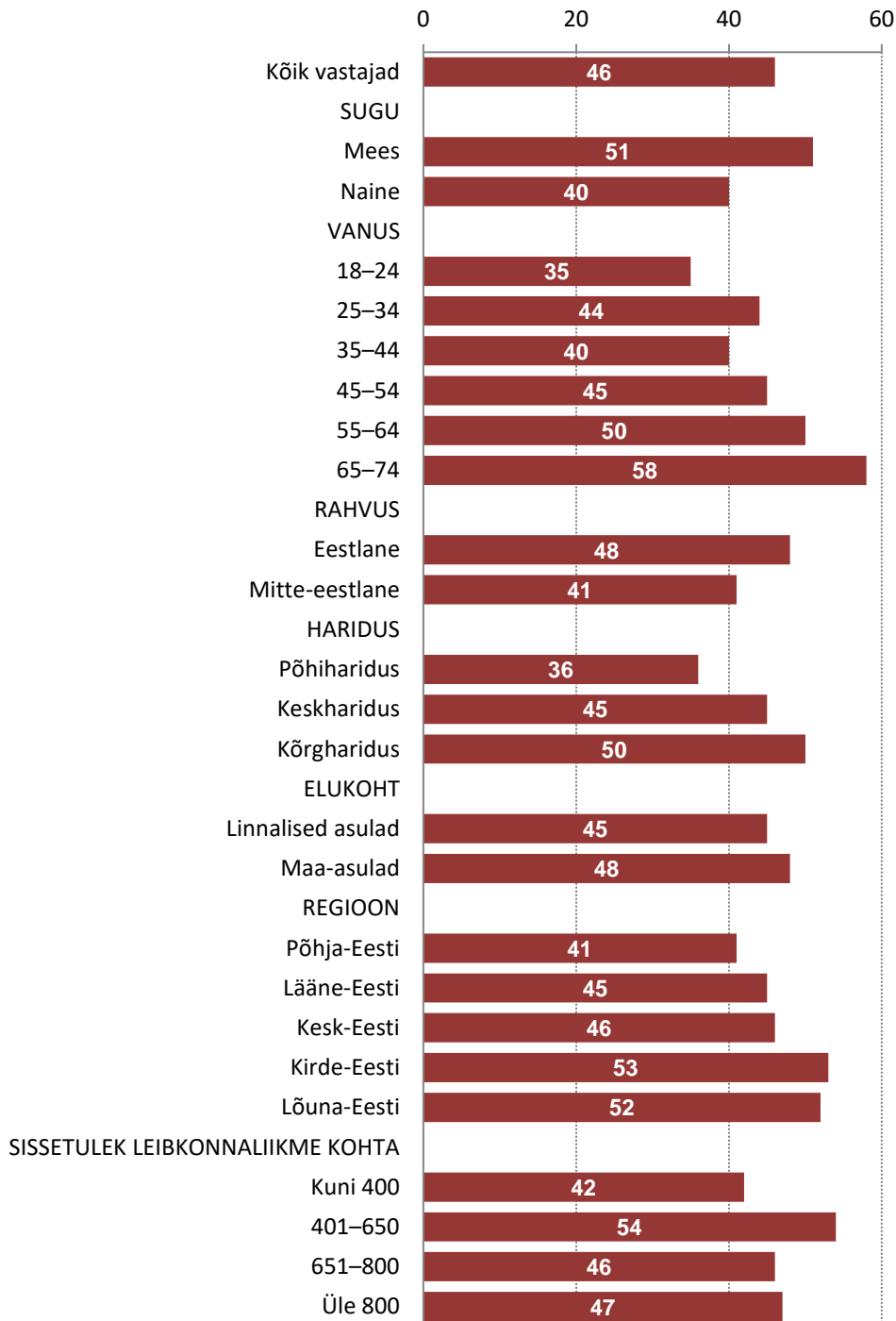
Joonis 3. Kas Te teate või olete vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest? (vastuse „jah“ andnute %, N=kõik vastajad)

Lisaks üldisele teadlikkusele uuriti vastajailt piirkondlike projektide kohta. Küsimus oli sõnastatud järgmiselt: *Euroopa Liit annab linnadele ja regioonidele rahalist toetust. Kas Te olete kuulnud mõnest Euroopa Liidu poolt kaasrahastatud projektist, et arendada seda piirkonda, kus Teie elate?*

Küsitletutest 46% on kuulnud mõnest Euroopa Liidu poolt kaasrahastatud projektist, mis arendab piirkonda, kus vastaja elab (vt joonis 4).

Joonis 4. Kas Te olete kuulnud mõnest Euroopa Liidu poolt kaasrahastatud projektist, et arendada seda piirkonda, kus Teie elate? (vastuse „jah“ andnute %; N=kõik vastajad)

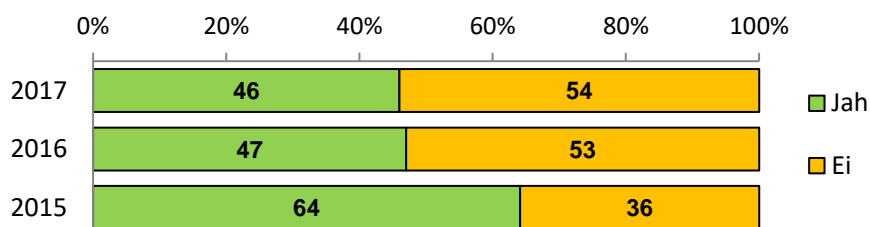

Soolises võrdluses on oma kodukoha projektidest enam kuulnud mehed (51% vs 40% naised). Keskmisest vähem on teadlik kõige noorem vanuserühm, mitte-eestlased ning põhiharidusega elanikkond.

Võrreldes teadlikkust regioonide lõikes, selgub, et Kirde-Eesti ja Lõuna-Eesti elanike seas on Euroopa Liidu poolt kaasrahastatud projektidest teadlike osakaal (vastavalt 53% ja 52%) keskmisest suurem. Erisusi ei ole täheldada linna- ja maaelanike osas.

Joonis 5 annab ülevaate, kuivõrd on teadlikkus regionaalsetest ELi projektidest ajas muutunud. Ka antud küsimuse juures on käesoleval aastal teadlikkus jäänud samale tasemele võrdluses eelmise uuringu tulemustega, 2015. aastal oli vastav teadlikkuse näitaja selgelt kõrgem (64%).

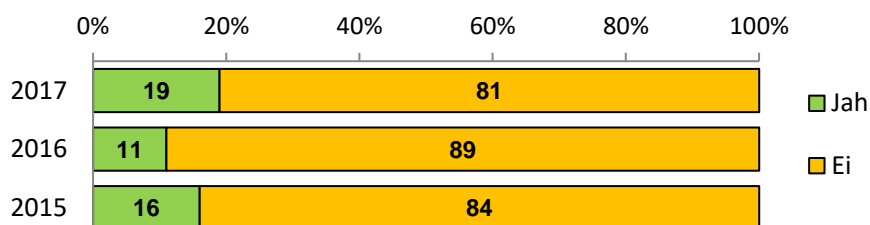
Joonis 5. Kas Te olete kuulnud mõnest Euroopa Liidu poolt kaasrahastatud projektist, et arendada seda piirkonda, kus Teie elate? (N=kõik vastajad, 2017: 1030 vastajat, 2016: 1053 vastajat ja 2015: 976 vastajat)

1.2 Teadlikkus Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetustest

Võrreldes eespoolt toodud eurotoetustega on Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetustest teadlikkus oluliselt tagasihoidlikum. Midagi on neist toetustest kuulnud pea iga viies Eesti elanik – 19% vastajatest. Võrdlus varasemate uuringute tulemustega näitab, et teadlikkus neist toetustest on ka varasematel aastatel olnud madal, käesoleval aastal on teadlikkus siiski mõnevõrra tõusnud (vt joonis 6).

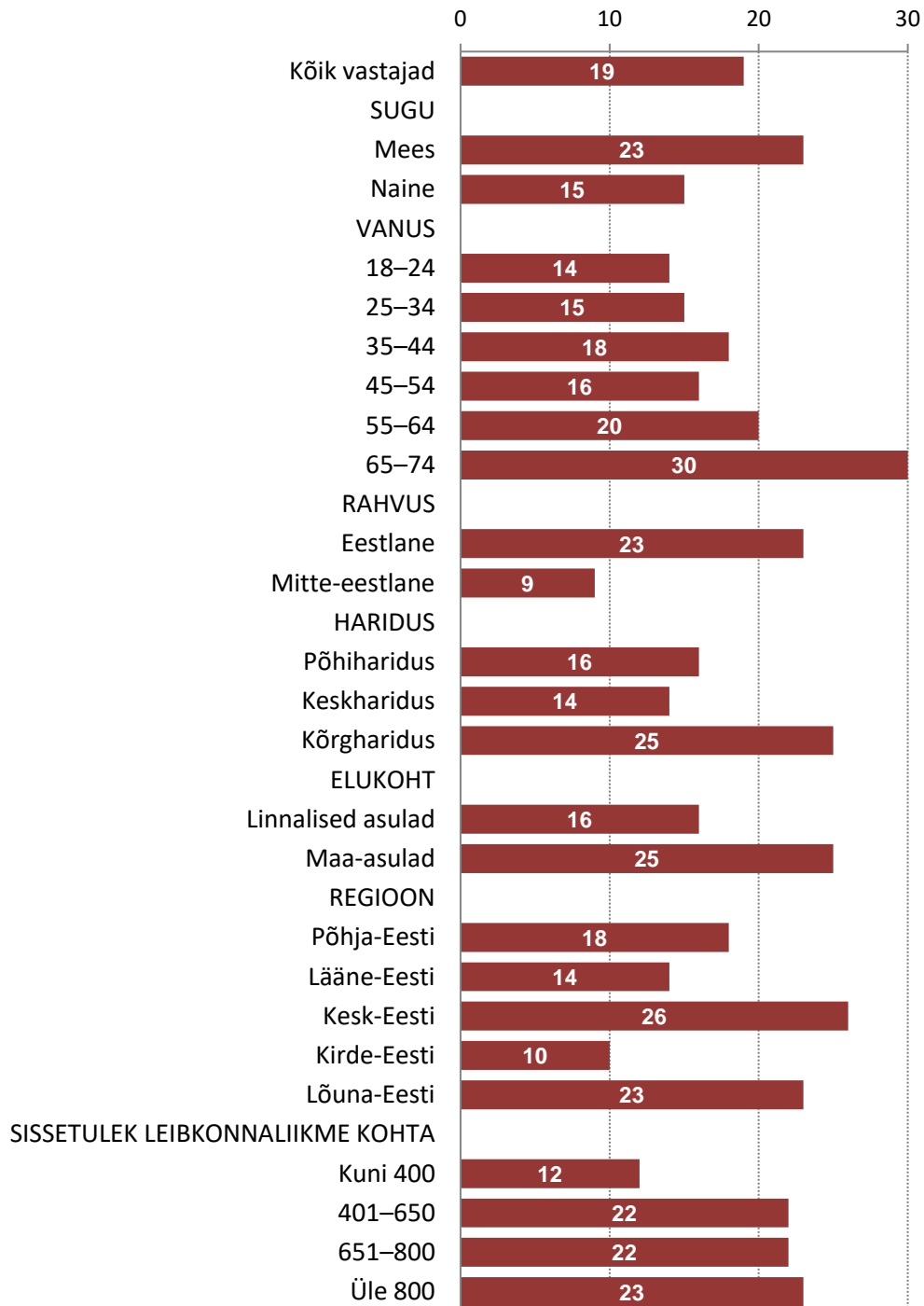
Joonis 6. Kas Te olete midagi kuulnud Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetustest? (N=kõik vastajad, 2017: 1030 vastajat, 2016: 1053 vastajat ja 2015: 976 vastajat)

Keskmisest enam on Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetustest kuulnud kõige vanemas vanuserühmas 65–74 (30%). Rahvuste lõikes on teadlikkus kõrgem eestlaste seas (23% vs mitte-eestlased 9%), kõrgharidusega vastajate rühmas (25%) ning soolises võrdluses on nimetatud toetustest enam teadlikud mehed (23% vs naised 15%).

Regioonide võrdluses on teadlikkus Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetustest keskmisest veidi kõrgem Kesk-Eestis (26%) ning keskmisest madalam Kirde-Eestis (10%). Sissetuleku osas eristub kuni 400-eurose sissetulekuga rühm, kus teadlikkus on selgelt madalam (12%). Antud toetustest on vähem teadlikud ka linnaliste asulate elanikud (16% vs 25% maa-asulad) (vt joonis 7).

Joonis 7. Kas Te olete midagi kuulnud Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetustest? (vastuse „jah“ andnute %, N=kõik vastajad)

2. Teadlikkus toetusi saavatest valdkondadest

Järgnevalt paluti vastajail, kes kinnitasid, et on vastavalt kas euro- ja/või Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetustest kuulnud, nimetada valdkondi, mis nimetatud toetusi saavad. Eurotoetusi saavate valdkondade teadlikkuse uurimiseks kasutati spontaanne *versus* aidatud tuntuse meetodit. See tähendab, et kõigepealt paluti vastajatel spontaanselt nimetada, millised eurotoetusi saavad valdkonnad neile meenuvad, ning seejärel paluti neil valida etteantud nimekirjast need valdkonnad, mis nende arvates eurotoetusi saavad.

2.1 Teadlikkus eurotoetusi saavatest valdkondadest

Esmalt kaardistati teadlikkust eurotoetusi saavatest valdkondadest spontaanse küsimuse abil, kus vastusevariante vastajale ette ei antud (vt joonis 8).

Eurotoetusi saavate valdkondadena nimetati sarnaselt eelmisele aastale spontaanselt kõige sagedamini põllumajandust/kalandust/metsandust (mainis 41% eurotoetutest kuulnud inimestest), teid/raudteed/transporti/sadamaid (37%), millele järgnes hariduse/teaduse valdkond (16%). Teisi valdkondi nimetati harvemini. Võrreldes eelmise (2016) küsitlusega on esimese kahe valdkonna kohad vahetunud, aga teadlikkus valdkondadest on jäänud sarnasele tasemele. Nagu ka eelmisel aastal, umbes viiendik (18%) on neid, kes ühtegi valdkonda nimetada ei osanud.

Peale seda, kui vastaja oli nimetanud eurotoetusi saavaid valdkondi spontaanselt, paluti tal ka etteantud nimekirjale tuginedes öelda, kas antud valdkond saab eurotoetusi või mitte (vt joonis 9).

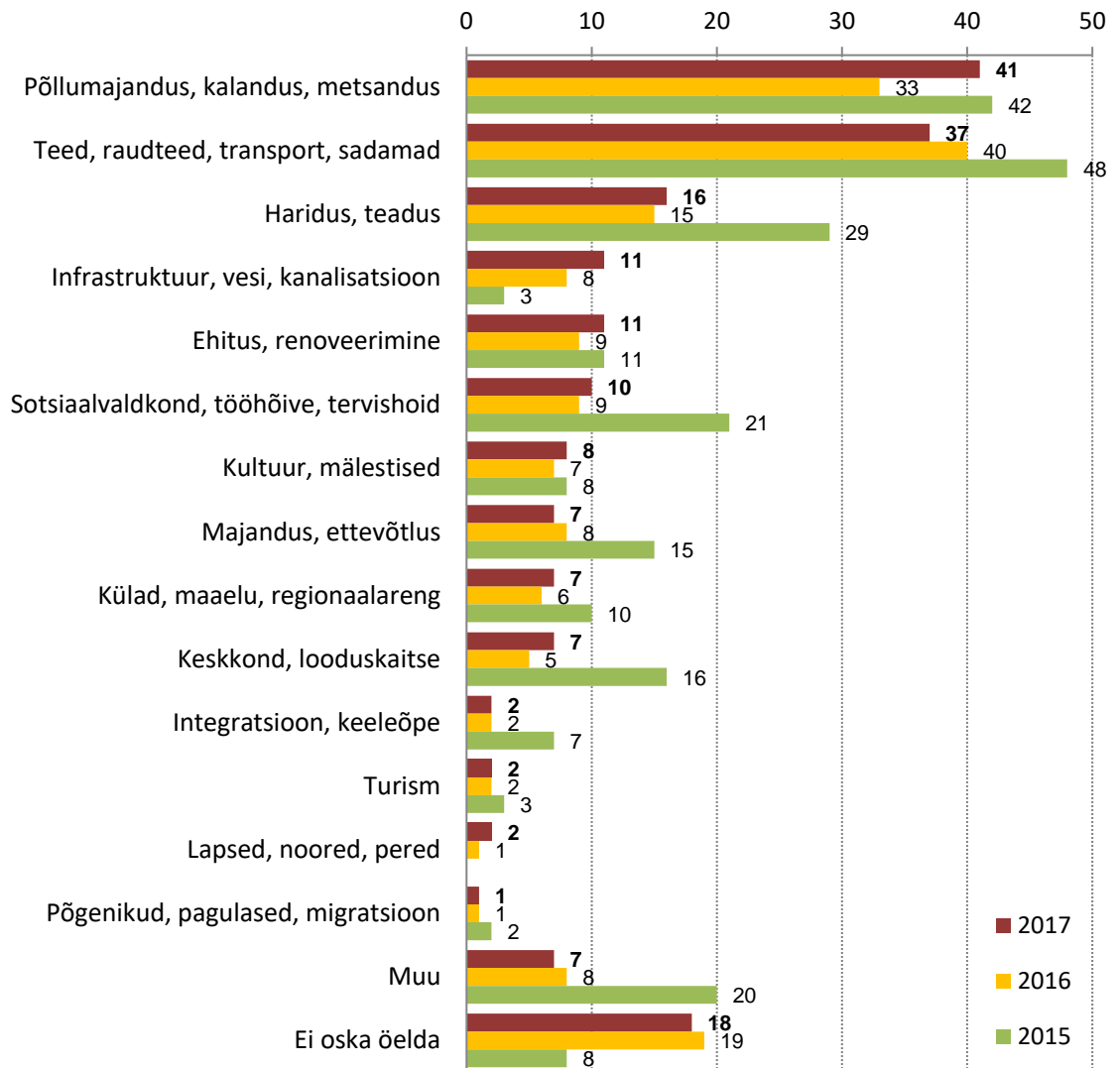
Kõige sagedamini peeti eurotoetusi saavateks valdkondadeks maanteid, raudteid ja sadamaid (93%). Samu valdkondi nimetati ka eelmises küsimuses spontaanselt kõige enam. Järgnesid keskkonnahoid, sh veemajandus ja jäätmekäitlus (79%), ettevõtlus ja innovatsioon ning teadus- ja arendustegevus (võrdselt 63%), regionaalareng ning integratsioon, st lõimumine (võrdselt 62%). Haridust ja kultuuri märkisid eurotoetusi saavate valdkondadena pooled vastajad. Etteantud nimekirjast peeti eurotoetusi saavateks valdkondadeks kõige harvemini sporti (18%) ning ühistransporti (26%).

Tulemuste ajaline² võrdlus näitab, et kui jätta kõrvale kaks kõige enam mainitud valdkonda (ehk maanteed, raudteed, sadamad ning keskkonnahoid), siis kõikide teiste eurotoetusi saavate valdkondade aidatud tunnus on vähenenud. Võrreldes eelmise aastaga on enim kahanenud teadlikkus sellest, et toetust saab infotehnoloogia valdkond: eurotoetusi saava valdkonnana on IT-d käesoleval aastal maininud 21 protsendipunkti võrra vähem vastajaid kui eelneval aastal. Oluliselt on teadlikkus kahanenud ka energiamajanduse, tervishoiu ja hoolekande ning tööhõive valdkondade puhul.

---

² Siinkohal tuleb juhtida tähelepanu asjaolule, et antud küsimuse juures muudeti 2016. aastal kategooriate nimetusi, mistõttu pole tulemused 2015. aastaga üks-üheselt võrreldavad.

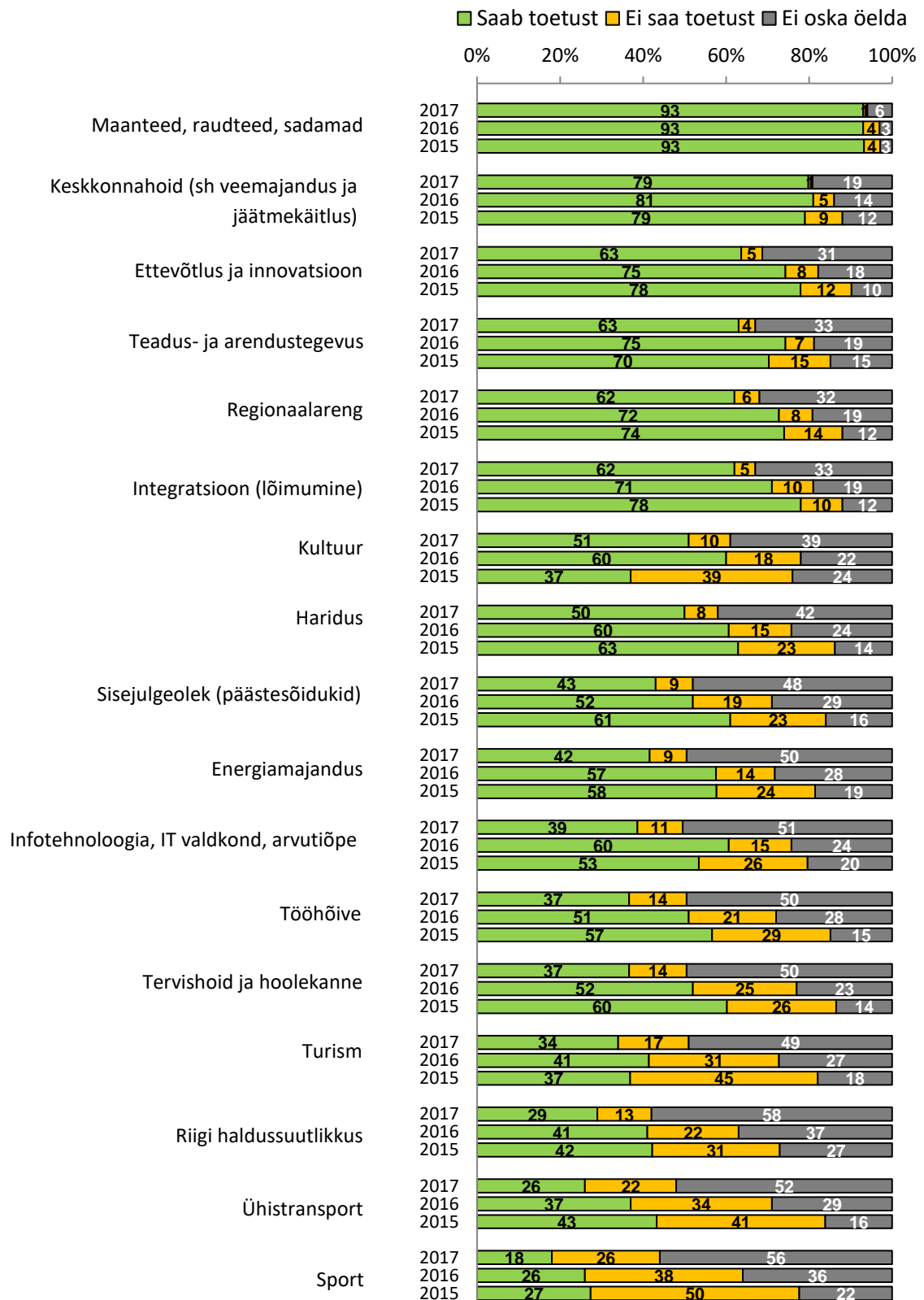
Joonis 8. Palun nimetage valdkondi, mis Teile teadaolevalt eurotoetusi saavad. (%) (vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud ELi struktuuritoetustest ehk eurotoetustest; 2017: 859 vastajat, 2016: 770 vastajat, 2015: 877 vastajat)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste avaliku arvamuse uuring 2017

Joonis 9. Millised järgnevatest valdkondadest Teile teadaolevalt eurotoetusi saavad (%) (N=vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest, 2017: 859 vastajat, 2016: 770 vastajat, 2015: 877 vastajat)

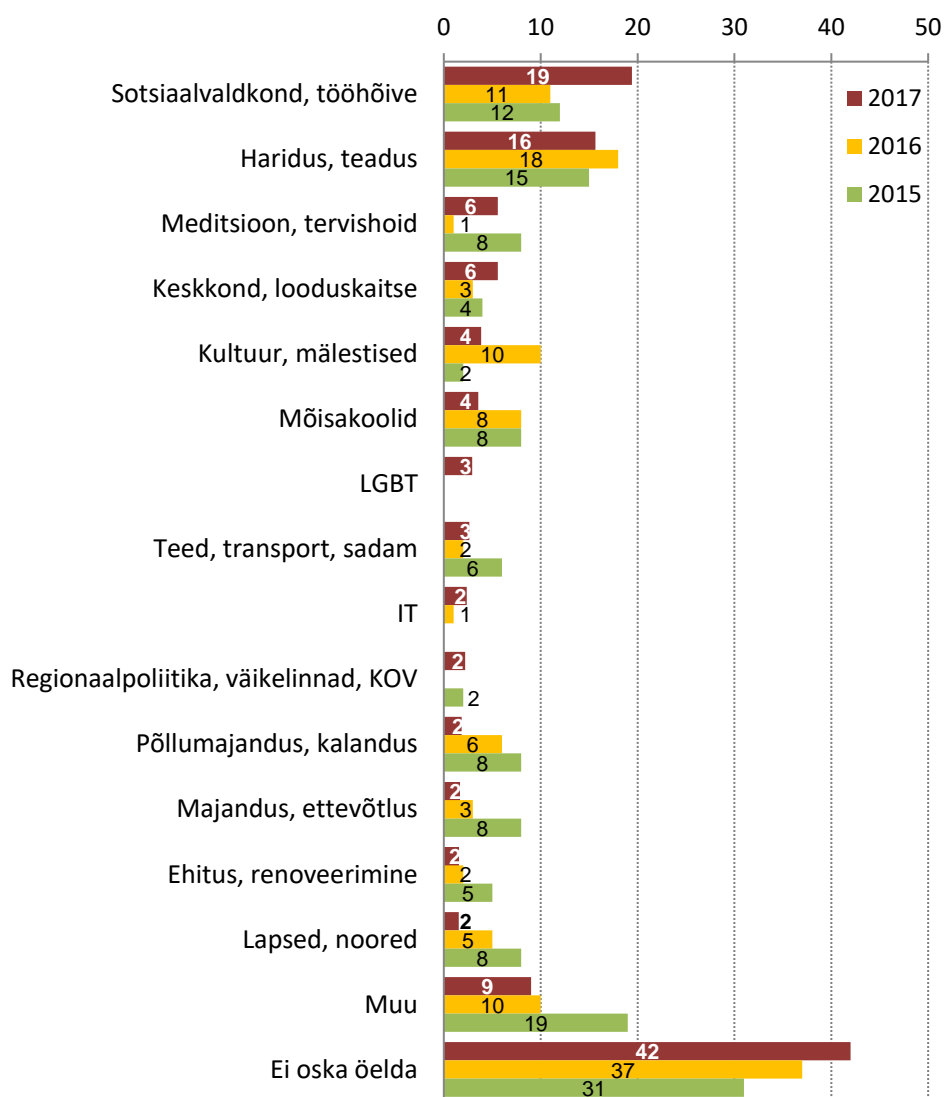
*Siin ja edaspidi võib protsentide summa olla 100-st suurem või väiksem, sest protsendid on ümardatud täisarvuni.

2.2 Teadlikkus Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetusi saavatest valdkondadest

Vastajatel, kes olid kuulnud Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetustest, paluti samuti spontaanselt nimetada toetusi saavaid valdkondi (vt joonis 10).

Joonis 10. Palun nimetage valdkondi, mis Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetusi saavad (%); vastajad, kes on kuulnud Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetustest, 2017: 192 vastajat, 2016: 126 vastajat, 2015: 153 vastajat)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Kõige sagedamini nimetati toetust saavate valdkondadena sotsiaalvaldkonda ja tööhõivet (19%), millele järgnes haridus ja teadus (16%). Ülejäänud valdkonnad on selgelt vähem äramärkimist leidnud. Siinkohal tuleb juhtida ka tähelepanu asjaolule, et 'ei oska öelda' vastuste hulk on küllalt suur – 42% ning selliste vastajate osakaal on võrreldes varasemate aastatega jätkuvalt suurenenud.

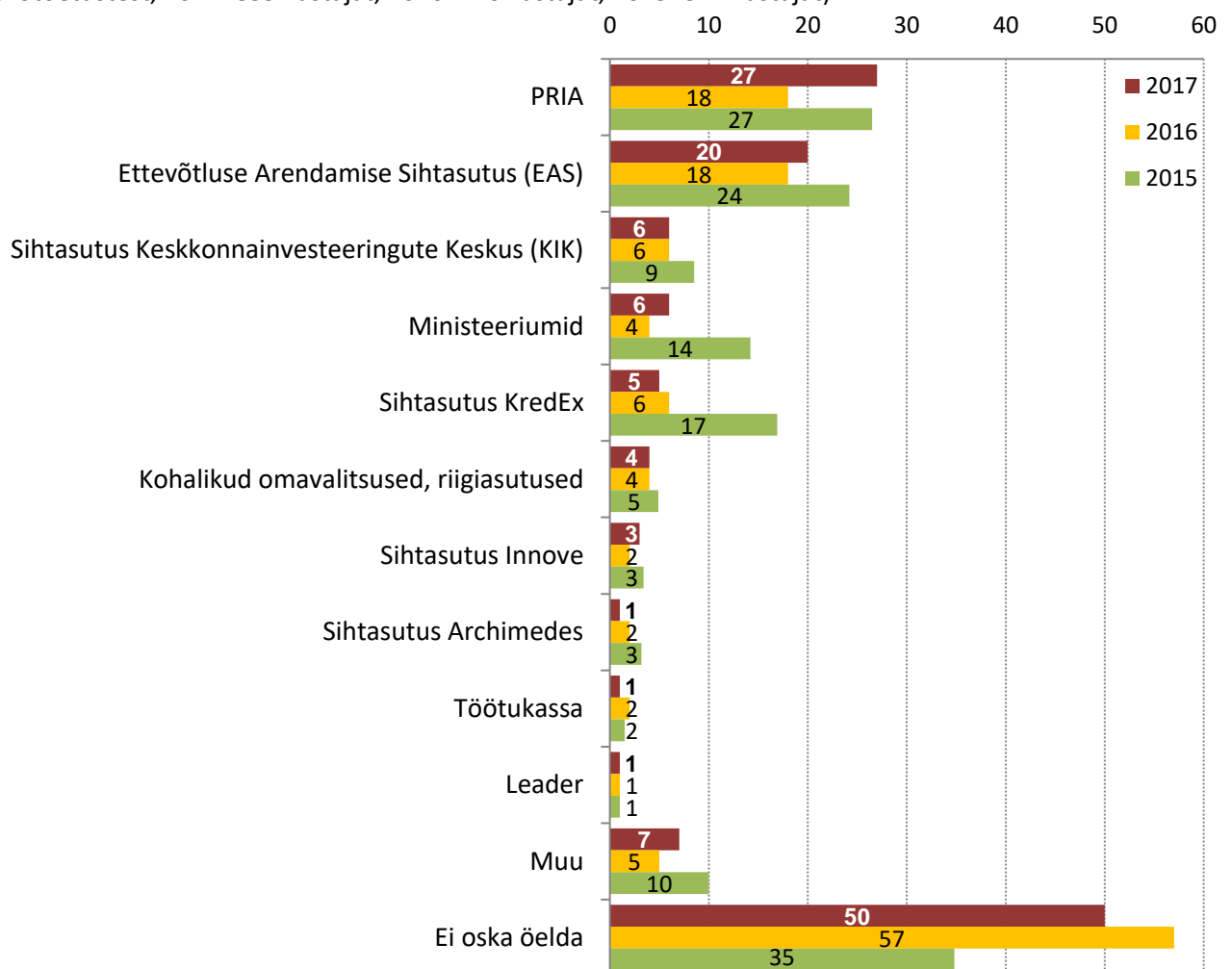
Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste avaliku arvamuse uuring 2017

Eelmistel aastatel seostati vastavate toetustega kõige sagedamini haridust ja teadust, mis käesoleval aastal on tähtsusest teine valdkond. Võrreldes eelmiste aastaga peeti Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetatavaks valdkonnaks tänavu harvemini mõisakoole ning põllumajandust/kalandust. Võrreldes eelmise aasta uuringuga märgitakse Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetusvaldkonnadena tänavu vähem kultuuri ning mälestisi, samas peetakse toetatavaks valdkonnaks varasemast aastast sagedamini meditsiini/tervishoidu.

2.3 Teadlikkus eurotoetusi vahendavatest asutustest

Eurotoetuste puhul kaardistati eraldi ka teadlikkust eurotoetusi vahendavatest asutustest. Esmalt paluti vastajal nimetada eurotoetusi vahendavaid asutusi jällegi spontaanselt, seejärel esitati vastamise hõlbustamiseks asutuste loetelu ning seda koos vastavate asutuste logodega. Tulemused on toodud joonistel 11 ja 12.

Joonis 11. Palun nimetage asutusi Eestis, kes vahendavad või kelle kaudu saab taotleda eurotoetusi (%; vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest, 2017: 859 vastajat, 2016: 770 vastajat, 2015: 877 vastajat)

* Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

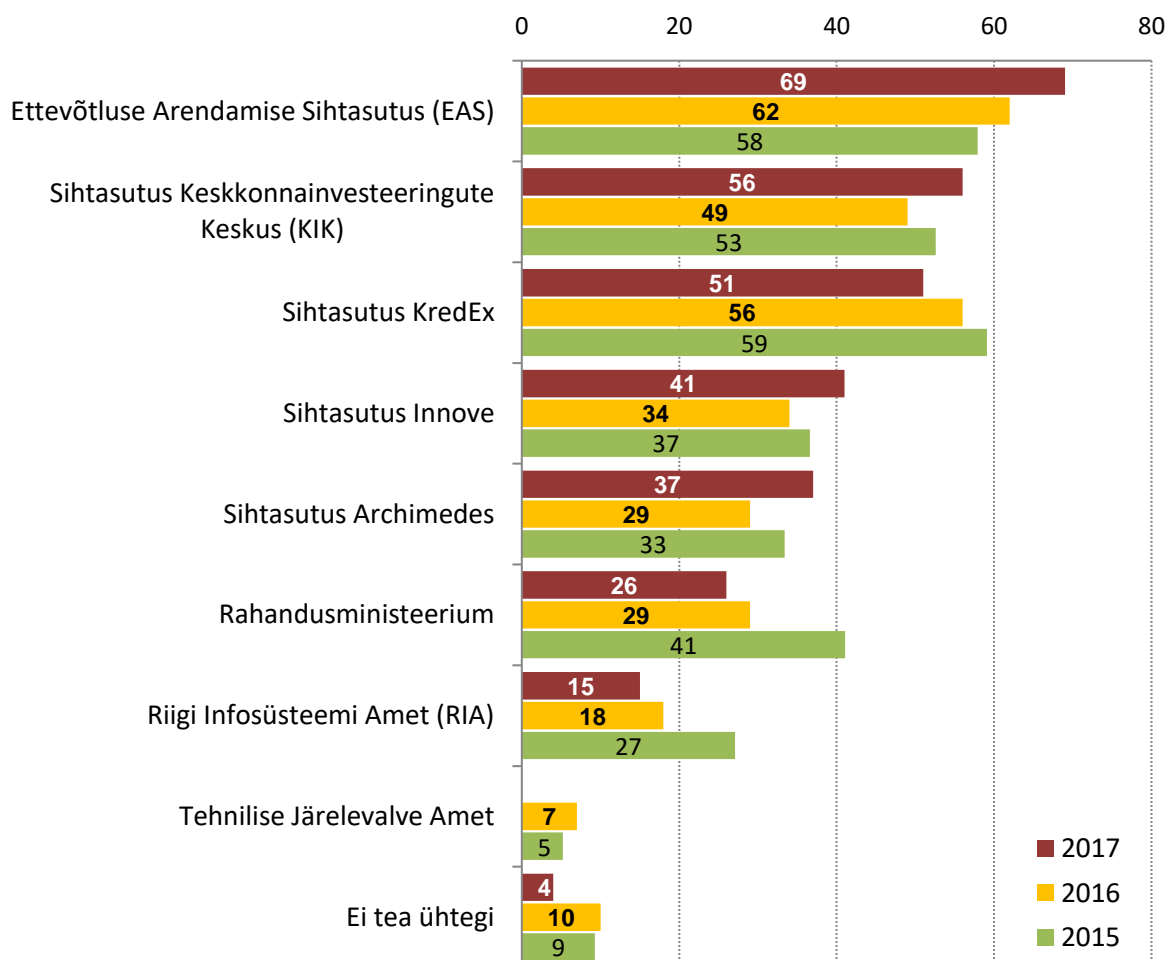
**Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste
avaliku arvamuse uuring 2017**

Umbes iga neljas eurotoetustest teadlikest vastajatest oskab eurotoetusi vahendava asutusena spontaanselt nimetada PRIAt (27%). See on loogiline tulemus, kuivõrd ka toetust saavate valdkondadena nimetati eespool spontaanselt eeskätt põllumajandust/kalandust/metsandust ehk neid valdkondi, millega Maaeluministeeriumi valitsemisalas olev Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (PRIA) tegeleb. Iga viies vastaja oskas välja tuua EASi (20%). Neid kahte asutust nimetati ka eelmistel aastatel spontaanselt kõige sagedamini. Eurotoetusi vahendavate asutustena mainiti veel ka KIK-i (6%), erinevaid ministeeriume (6%), KredEx-it (5%). Samal ajal on oluline esile tuua, et pooled Eesti elanikud ühtegi eurotoetusi vahendavat asutust spontaanselt nimetada ei oska (vt joonis 11).

Aidatud tuntuuse puhul seostati eurotoetuste vahendamiseiga kõige sagedamini EAS-i (69%) (vt joonis 12). TOP kolme kuuluvad veel KIK (56%) ning KredEx (51%). Sealjuures EASi tuntus on aasta-aastalt järjest suurenenud ning KredExi oma vähenenud.

Võrreldes varasemate aastatega on kasvanud teadlikkus sellest, et eurotoetusi vahendab Innove ja Archimedes. Rahandusministeeriumi ja RIA tuntus eurotoetusi vahendavate asutustena on seevastu vähenenud. Tehnilise Järelevalve Ameti puhul ei märkinud tänavu üksi vastaja, et tegu on sellise asutusega, kes eurotoetusi võiks vahendada.

Joonis 12. Millised järgmistest asutustest vahendavad eurotoetusi või kelle kaudu saab eurotoetusi taotleda? (%; vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest, 2017: 859 vastajat, 2016: 770 vastajat, 2015: 877 vastajat)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

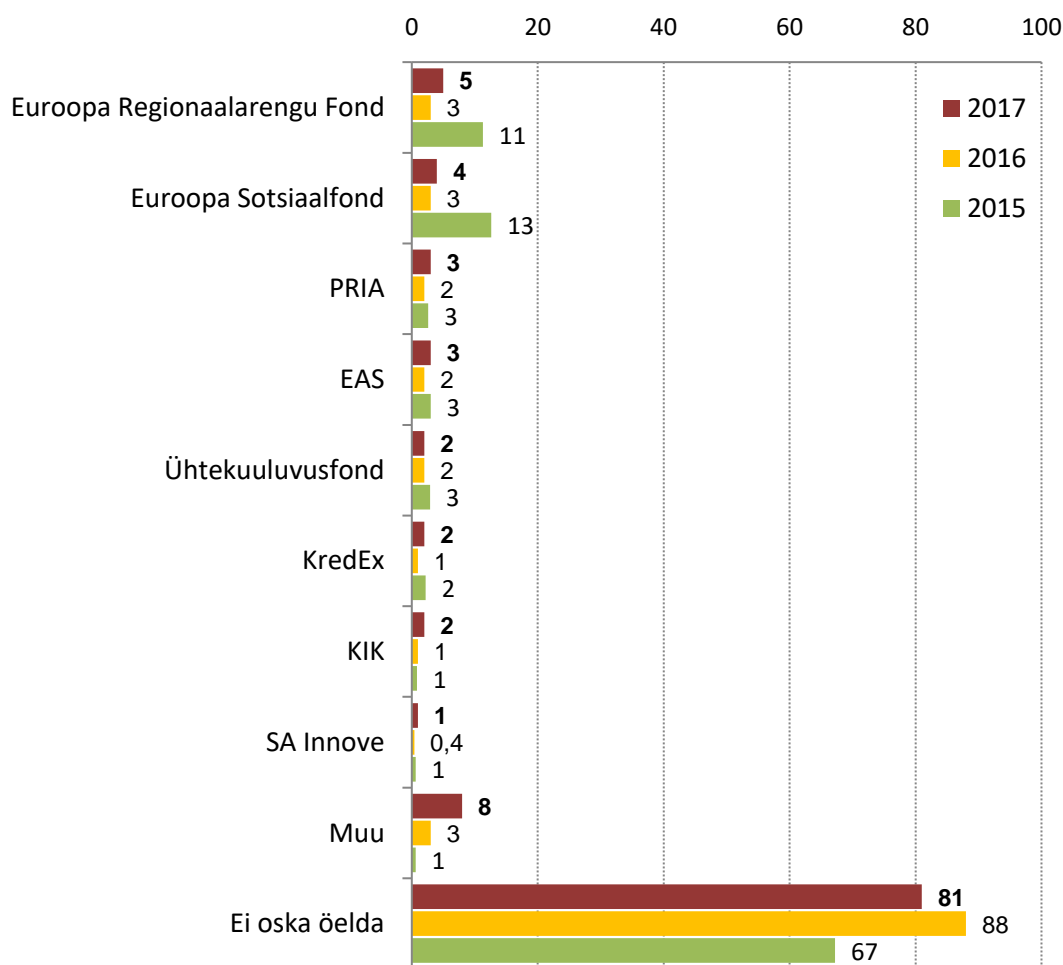
2.4 Teadlikkus Euroopa Liidu toetusfondidest

Eurotoetustest kuulnud vastajail paluti spontaanselt (st ilma etteantud nimekirjata) nimetada veel ka Euroopa Liidu toetusfonde, millest on võimalik toetusi taotleda. Joonis 13 annab ülevaate Euroopa Liidu toetusfondide spontaansest tuntutusest.

Kui 2015. aastal nimetati teistest mõnevõrra sagedamini Euroopa Sotsiaalfondi (13%) ja Euroopa Regionaalarengu Fondi (11%), siis kahel viimasel aastal oli nende fondide mainijate arv tagasihoidlik – tänavalt vastavalt 4% ja 5%. Kõrge tuntutusega ei paistnud silma ka Ühtekuuluvusfond, mida nimetas 2% küsitletutest.

Nagu ka varasemates uuringutes, mitmed respondendid nimetasid vastusena toetusfonde puudutatele küsimusele hoopis toetust vahendavate asustuste nimesid, nagu PRIA (3%), EAS (3%), KredEx (2%), KIK (2%) ja SA Innove (1%). Koguni 81% vastajatest ei osanud spontaanselt ühtegi toetusfondi nimetada.

Joonis 13. Palun nimetage Euroopa Liidu toetusfonde, kust on võimalik toetusi taotleda. (%); vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest, 2017: 859 vastajat, 2016: 770 vastajat, 2015: 877 vastajat)

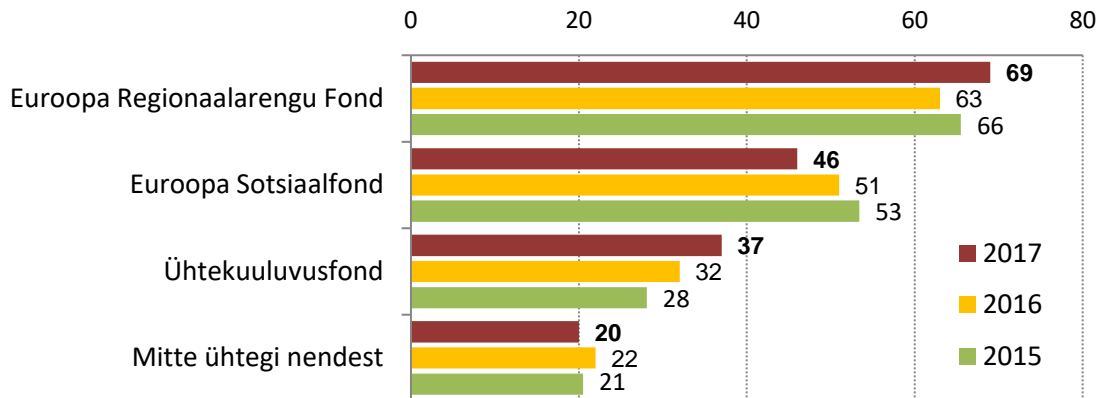

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste avaliku arvamuse uuring 2017

Toetusfondide aidatud tuntus on nende spontaanselt tuntuks oluliselt kõrgem (vt joonis 14). Kui vastajatele esitati toetusfondide nimed, teadis 69% küsitletutest Euroopa Regionaalarengu Fondi, 46% Euroopa Sotsiaalfondi ning 37% Ühtekuuluvusfondi. Võrreldes eelmiste küsitlustega on teadlikkus Euroopa Regionaalarengu Fondist ning Ühtekuuluvusfondist kasvanud ning Euroopa Sotsiaalfondist vähenenud. Sarnaselt varasematele aastatele, iga viies inimene, kes oli kuulnud eurotoetustest, ei teadnud ühtegi vaatlusalusest kolmest toetusfondist.

Joonis 14. Milliseid järgmistest Euroopa Liidu fondidest Te teate või olete kuulnud? (%; vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest, 2017: 859 vastajat, 2016: 770 vastajat, 2015: 877 vastajat)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

3. Teabekanalid

Teabekanalite osas uuriti põhjalikumalt eurotoetustega seotut; esmalt, milliste kanalite kaudu on saadud informatsiooni eurotoetustest ja seda vastajate seas, kes olid Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest kuulnud. Seejärel paluti valida kuni kolm kanalit, millest eelistakse antud teema kohta edaspidi teavet saada. Lisaks kaardistati teadlikkust veebilehest www.struktuurifondid.ee ning uuriti vajadust täiendava eurotoetusi puudutava info järele.

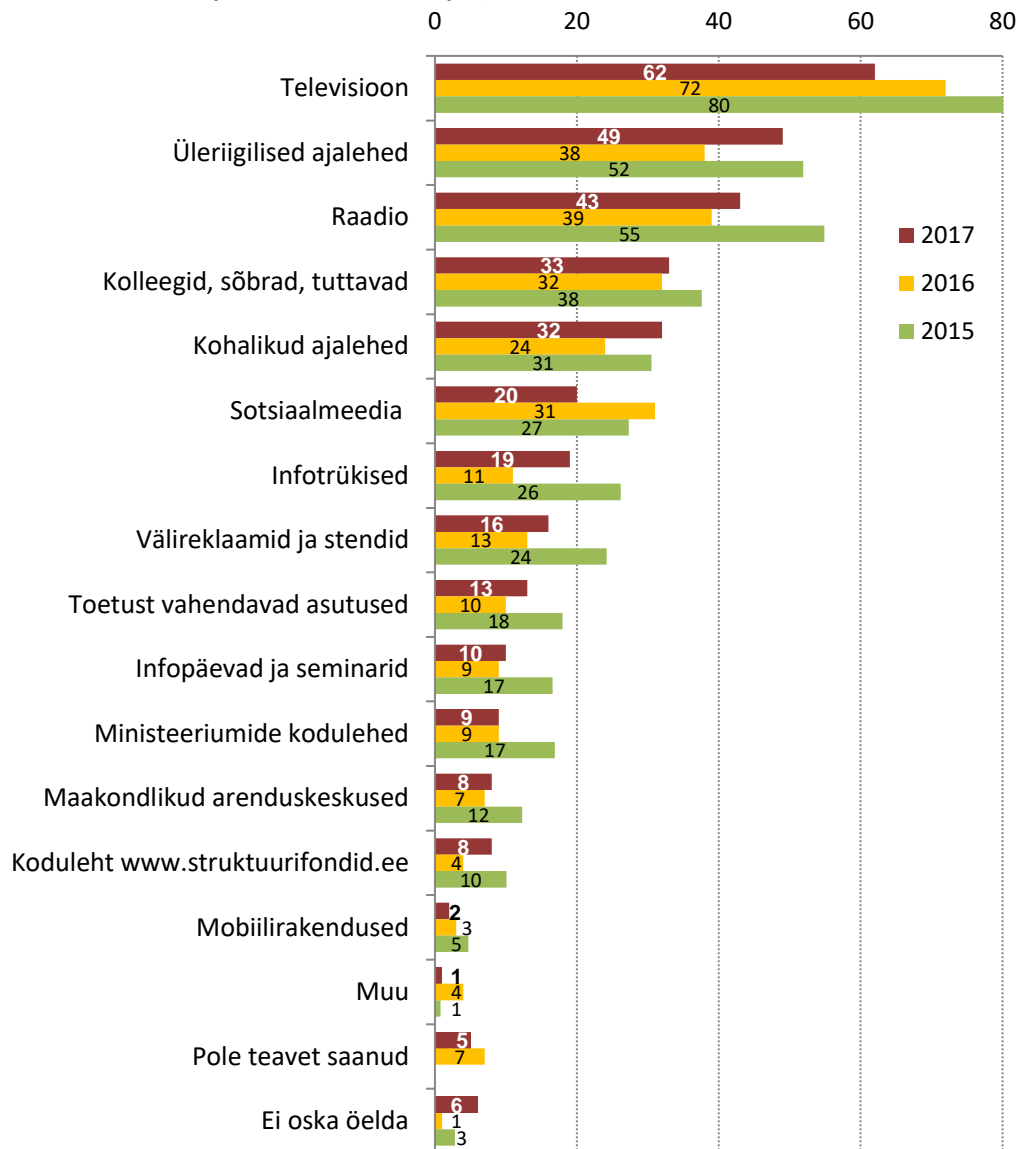
Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste osas uuriti vastajatelt, kas nad sooviksid nende toetuste kohta rohkem infot saada ja kui, siis millised oleksid eelistatuid infokanalid.

3.1 Kasutatavad ja eelistatud teabekanalid eurotoetuste osas

Joonisel 15 on toodud kanalid, millest on eurotoetustest teadlikud vastajad saanud infot eurotoetuste kohta. Jätkuvalt saadakse kõige enam eurotoetustega seonduvast infost televisiooni vahendusel (62%), samas on näha, et televisiooni roll teabekanalina näitab kahanemistrendi. Televisioonile järgnevad üleriigilised ajalehed (49%) ja raadio (43%) ning kolleegid, sõbrad või tuttavad (33%) ja kohalikud ajalehed (32%). Sotsiaalmeediast on iga viies vastaja saanud infot eurotoetuste kohta ning võrreldes varasemate aastatega on seda kanalit mainitud vähem. Kõige viimasel kohal infoallikatena on mobiilirakendused ja seda kõigil kolmel võrdlusaastal. Küsitletutest 5% sõnul pole nad eurotoetuste kohta ühestki kanalist teavet saanud.

**Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste
avaliku arvamuse uuring 2017**

Joonis 15. Milliste kanalite kaudu olete saanud informatsiooni eurotoetustest? (%; vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest, 2017: 859 vastajat, 2016: 770 vastajat, 2015: 877 vastajat)

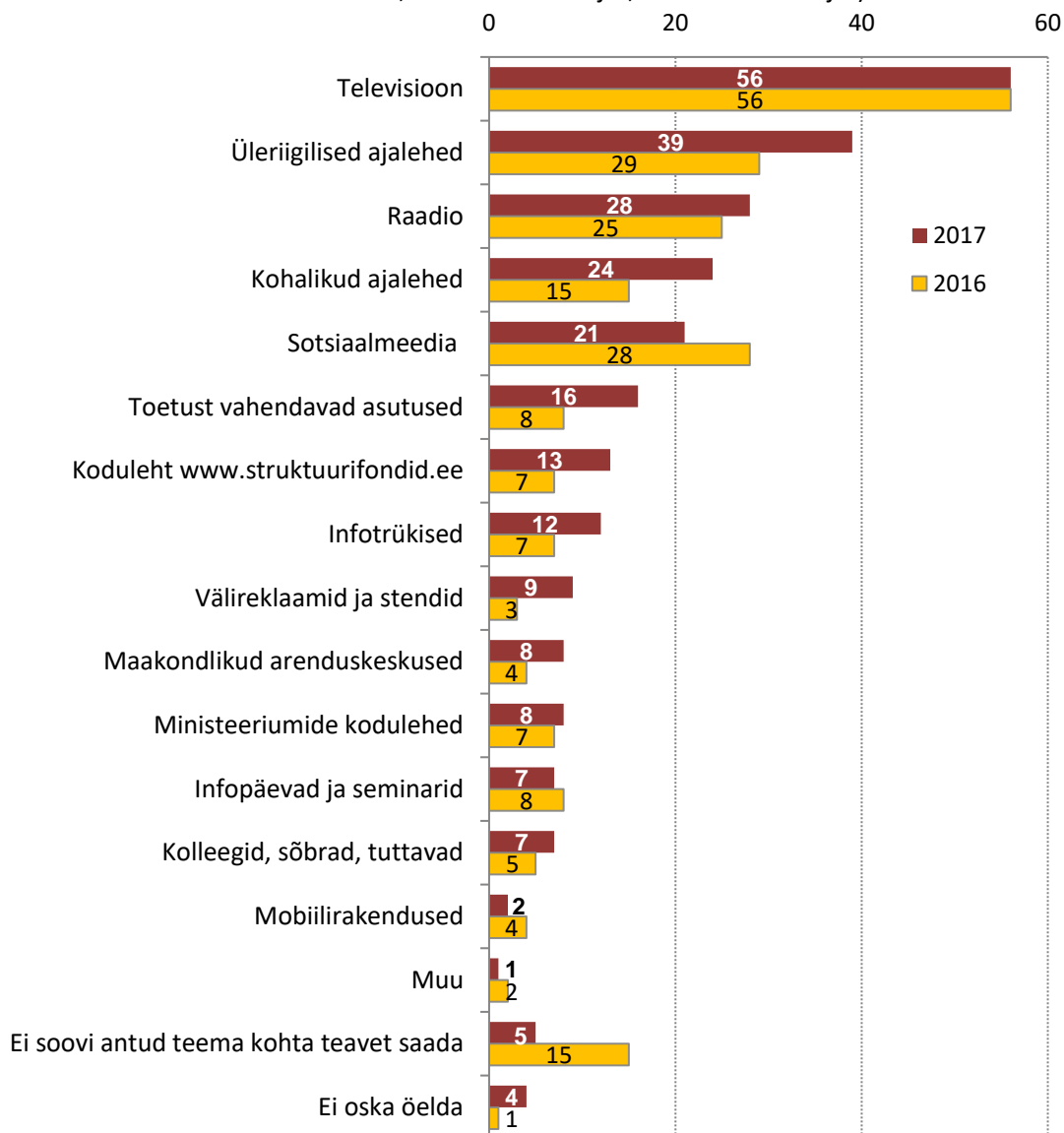
*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Käesolevas ja eelmise aasta küsitluses uuriti täiendavalt, milliseid võiksid olla eelistatuimad infokanalid, kust soovitakse saada teavet eurotoetuste kohta (varasemates uuringulainetes seda küsimust ei olnud). Tulemused on toodud joonisel 16.

Kolm kõige eelistatumat teabekanalit reastusid samas järjekorras enamkasutatavatele teabekanalitele: kõige sagedamini nimetati kolme enam eelistatud teabekanalit seas televisiooni (56%), millele järgnesid üleriigilised ajalehed (39%) ning raadio (28%). Kohalikud ajalehed on iga neljanda vastaja jaoks olulised teabeallikad ning iga viienda jaoks sotsiaalmeedia nagu Facebook, Youtube, Instagram, Twitter, blogid jne. Ülejäänud teabekanaaleid nimetati kolme enam eelistatud valiku seas vähem (vt joonis 16).

Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste avaliku arvamuse uuring 2017

Joonis 16. Millistest kanalitest Te eelistaksite antud teema kohta teavet saada? Palun valige kuni kolm eelistatud kanalit. (%; vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest, 2017: 859 vastajat, 2016: 770 vastajat)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Teabekanalite kasutamise ning eelistuste osas ilmnes taustrühmade vahel erisusi. Ootuspäraselt on sotsiaalmeedia kasutamine levinum kõige nooremas vanuserühmas: 18–24-aastaste seas 41%. Samas on huvitav fakt, et kõige noorema vanuserühma vastajad märkisid, et nad on veelgi enam saanud toetuste kohta infot oma kolleegidelt, sõpradelt, tuttavalte (54%). Vanemates vanuserühmades kasutatakse ning eelistatakse pigem traditsioonilisi massimeediakanaleid, nagu televiioon, ajalehed ning raadio. Huvi teabe saamise vastu sotsiaalmeedia nagu Facebook, Youtube, Instagram, Twitter, blogid jne kaudu on selges korrelatsioonis vastaja vanusega: mida vanem vastaja, seda vähem soovitakse sotsiaalmeediast infot saada. Ka eestlaste ning mitte-eestlaste infotarbimise osas tuleb esile erisusi. Võrreldes eestlastega nimetasid mitte-eestlased erinevaid kasutatavaid infokanaleid kokkuvõttes vähem, mis võib viidata asjaolule, et kui eestlased saavad eurotoetuste-alast infot sageli mitmetest erinevast allikatest, siis mitte-eestlaste puhul on teabekanalite valik teatud määral piiratum (sarnane oli olukord ka eelmise aasta uuringus).

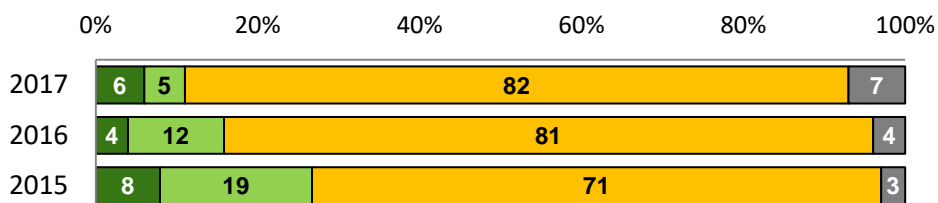
3.2 Struktuurifondide veebileht

Eurotoetuste juures uuriti lähemalt ka veebilehe www.struktuurifondid.ee tuntust. Vastajail paluti öelda, kas nad on sellest kodulehest kuulnud ja jaatava vastuse korral, kas nad on ka seda lehte ise külastanud.

Eurotoetustest kuulnud vastajatest teadis struktuurifondide kodulehekülge iga kümnes (11%), sealjuures 6% oli seda veebilehte ka külastanud. Võrreldes üle-eelmise aastaga on teadlikkus struktuurifondide kodulehest eelmisel ja käesoleval aastal tagasihoidlikum (vt joonis 17).

Joonis 17. Kas Te teate kodulehte www.struktuurifondid.ee? Kas olete sellel kodulehel ise käinud?
(vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest, 2017: 859 vastajat, 2016: 770 vastajat, 2015: 877 vastajat)

- Jah, tean ja olen ka käinud sellel kodulehel
- Jah, tean, aga ei ole ise käinud sellel kodulehel
- Ei tea seda kodulehte
- Ei oska öelda

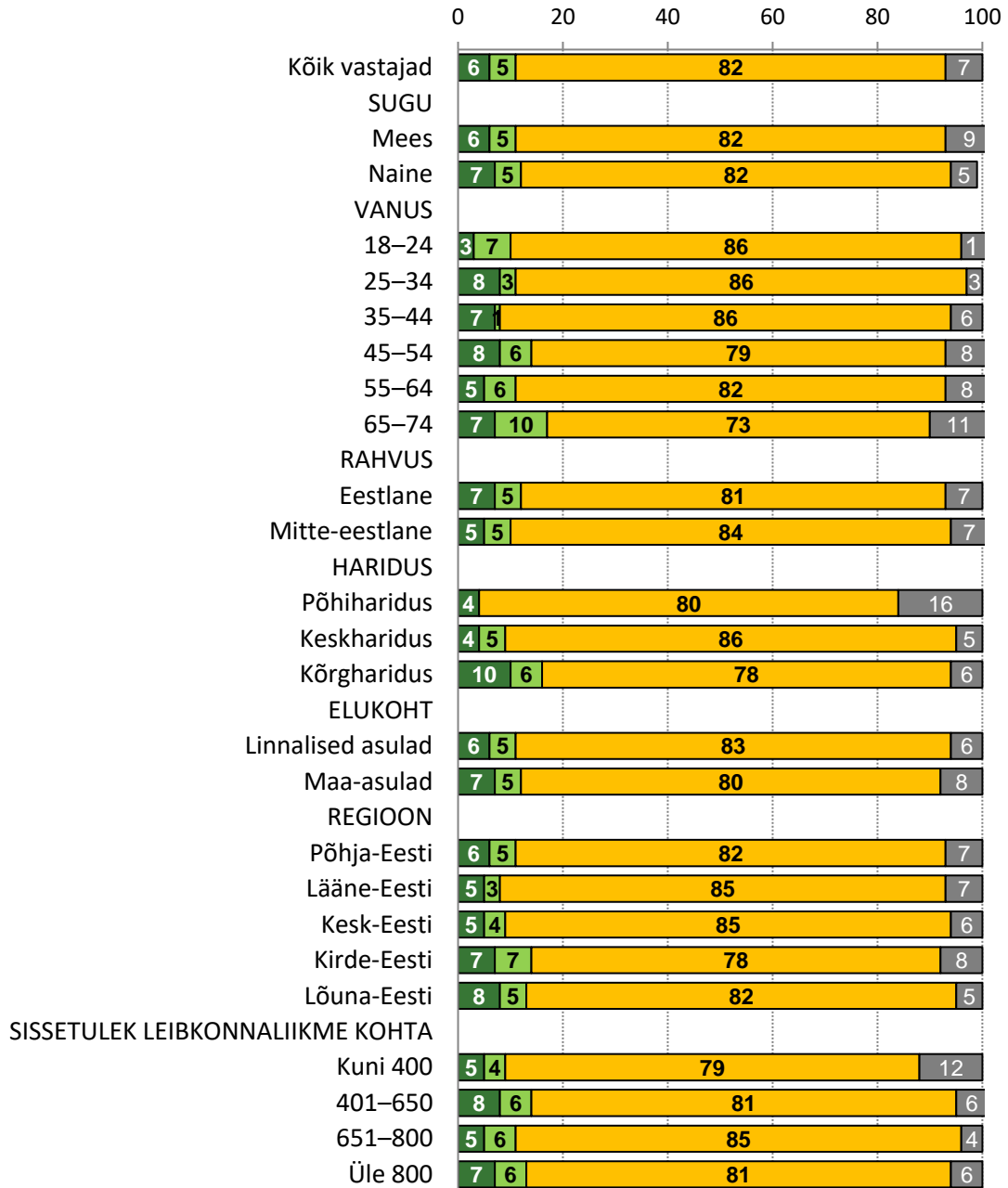
Joonis 18 annab ülevaate kodulehe www.struktuurifondid.ee tuntusest sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes. Selgub, et teadlikkus eurotoetuste kodulehest on haridustasemega positiivses korrelatsioonis. Ehk mida kõrgem haridustase, seda suurem teadlikkus – kõrgharidusega inimeste seas on veebilehest on kuulnud 16%, põhiharidusega vastajate seas vaid 4% (põhiharidusega vastajad valisid sagedamini ka 'ei oska öelda' variandi). Keskmisest kõrgem on teadlikkus ka kõige vanemas vanuserühma³ (60–74-aastastest veebilehest on kuulnud 17%) ning keskmisest madalam on teadlikkus 35–44-aastaste seas (8%). Muid suuremaid erisusi erinevate vastajarühmade teadlikkuse osas struktuurifondide kodulehest ei esinenud.

³ Võimalik, et siinkohal avaldas tulemustele teatud mõju see, et küsitlus viidi läbi just veebiküsitlusena ja seetõttu oli vanemaalaste vastajarühm selline, kelle digipädevused on mõnevõrra paremad võrreldes nn keskmiste vastavas vanuses olevate inimestega.

Joonis 18. Kas Te teate kodulehte www.struktuurifondid.ee? Kas olete sellel kodulehel ise käinud?
(%; N=859; vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest)

■ Jah, tean ja olen ka käinud sellel kodulehel   ■ Jah, tean, aga ei ole ise käinud sellel kodulehel
■ Ei tea seda kodulehte   ■ Ei oska öelda

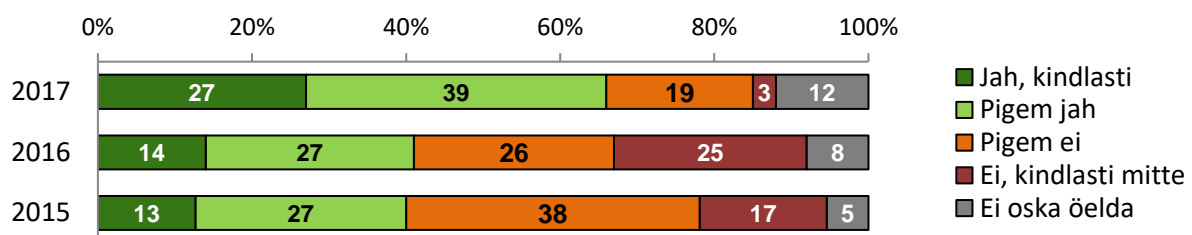

3.3 Infovajadused eurotoetuste osas

Uuringust selgub, et eurotoetustest teadlikest vastajatest 66% sooviks saada senisest rohkem infot eurotoetuste kohta, sealjuures kindlasti sooviks teavet saada 27%. Küsitletutest iga viies (22%) eurotoetuste kohta senisest enam teavet saada ei soovinud.

Ajalises võrdluses on täiendava teabe saamisest huvitatud inimeste osatähtsus võrreldes varasemate aastatega selgelt tõusnud⁴ (vt joonis 19).

Joonis 19. Kas Te soovite, et Teil oleks senisest rohkem eurotoetuste alast infot? (%; vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest, 2017: 859 vastajat, 2016: 770 vastajat, 2015: 877 vastajat)

Joonisel 20 on esitatud eurotoetuste alase info vajadus sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes. Keskmisest kõrgem on huvi täiendava teabe saamise vastu mitte-estlaste seas (76%). Regionaalselt hakkab silma Kirde-Eesti, kus 40% sooviks 'kindlasti' rohkem infot. Keskmisest veidi madalam on huvi vanemates vanuserühmades: 55–64 ja 65–74-aastaste seas (vastavalt 57% ja 59%), samuti eestlaste seas (62%) ning põhiharidusega vastajarühmas (61%).

Vastajatelt, kes soovisid senisest enam infot, küsiti edasi avatud küsimusena, mille kohta nad senisest enam infot soovisid saada (tulemusi kajastab joonis 21).

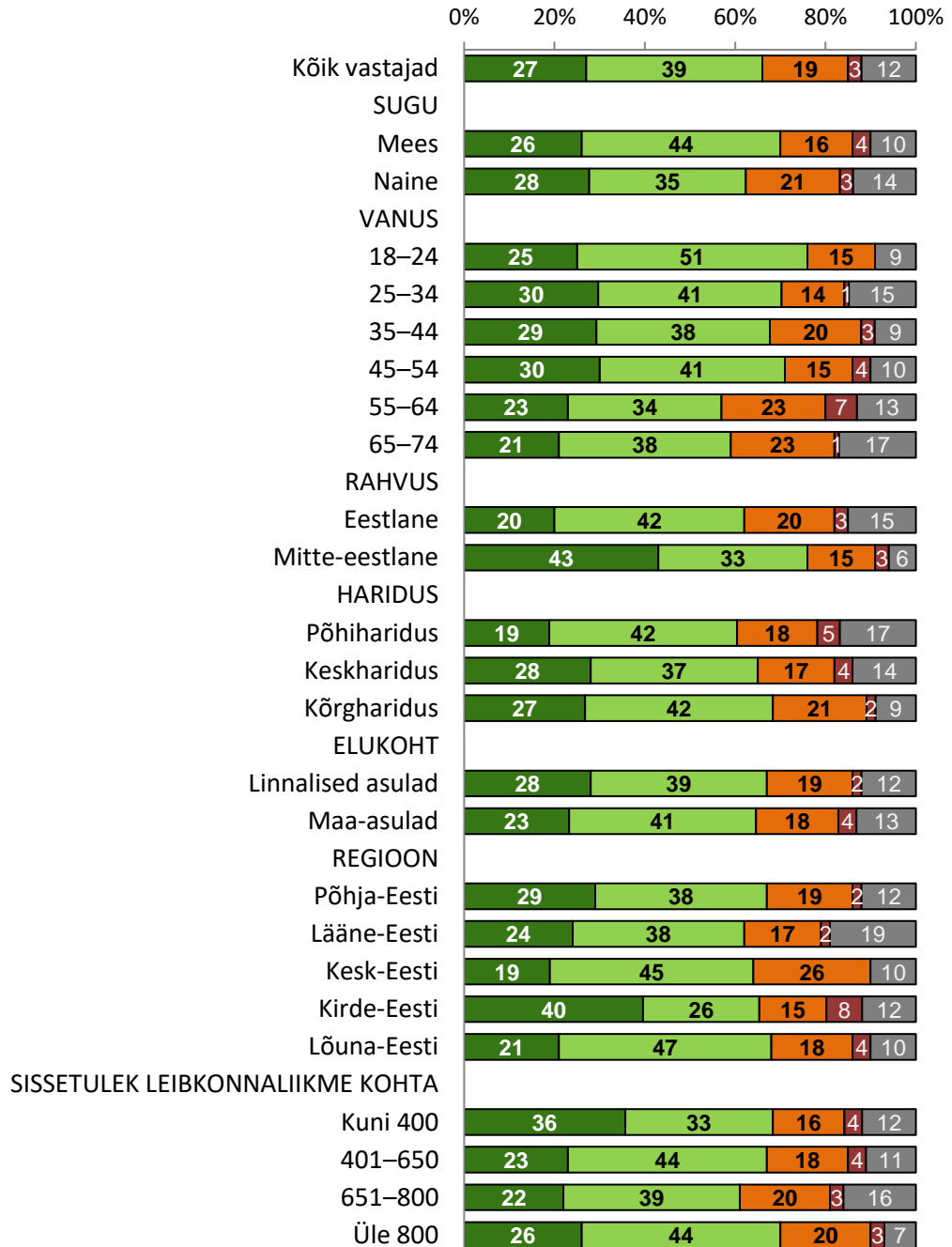
Teemavaldkondadena, mille kohta senisest rohkem teavet saada soovitakse, nimetati (spontaanselt) kõige sagedamini haridust, teadust ja arendustegevusi (17%), ettevõtlust ja majandust (12%) ning sotsiaalvaldkonda (9%). Vaadates eelnevate aastate tulemusi, hakkab joonisel silma nagu oleks 2015. aastal toodud sotsiaalvaldkonda eriti esile (36%). Siinkohal tuleb lugeja tähelepanu juhtida tõigale, et 2016. aasta uuringus täiendati kodeerimise kategooriaid ja eristati eraldi teemavaldkondadena meditsiini, tervishoidu ja tööhõivet, mis 2015. aastal liigitusid kategooria „sotsiaalvaldkond“ alla. Käesoleval aasta uuringus on jätkatud sama täiendatud liigitusega.

Tulemused näitavad, et ajalises võrdluses on konkreetsete teemade mainimine pigem vähenenud: ühtegi huvipakkuvat teemat ei osanud spontaanselt nimetada tervelt 42% küsitletutest (eelmisel korral 28% ja sellest aasta varem oli selliseid vastajaid vaid 8%).

⁴ Kaks eelmist küsitlust viidi läbi suulise intervjuu vormis vastajate kodudes, käesolev uuring aga veebiküsitlusena. Võimalik, et veebi teel vastajad on mõnevõrra kergekäelisemad lubama, et soovivad saada täiendavat informatsiooni. Seda kinnitab ka tõik, et vastajad on küll valmis täiendavat teavet saada, aga kui uurida lähemalt, milliste valdkondade kohta konkreetsetelt, siis seda nimetada ei osata (vt joonis 21).

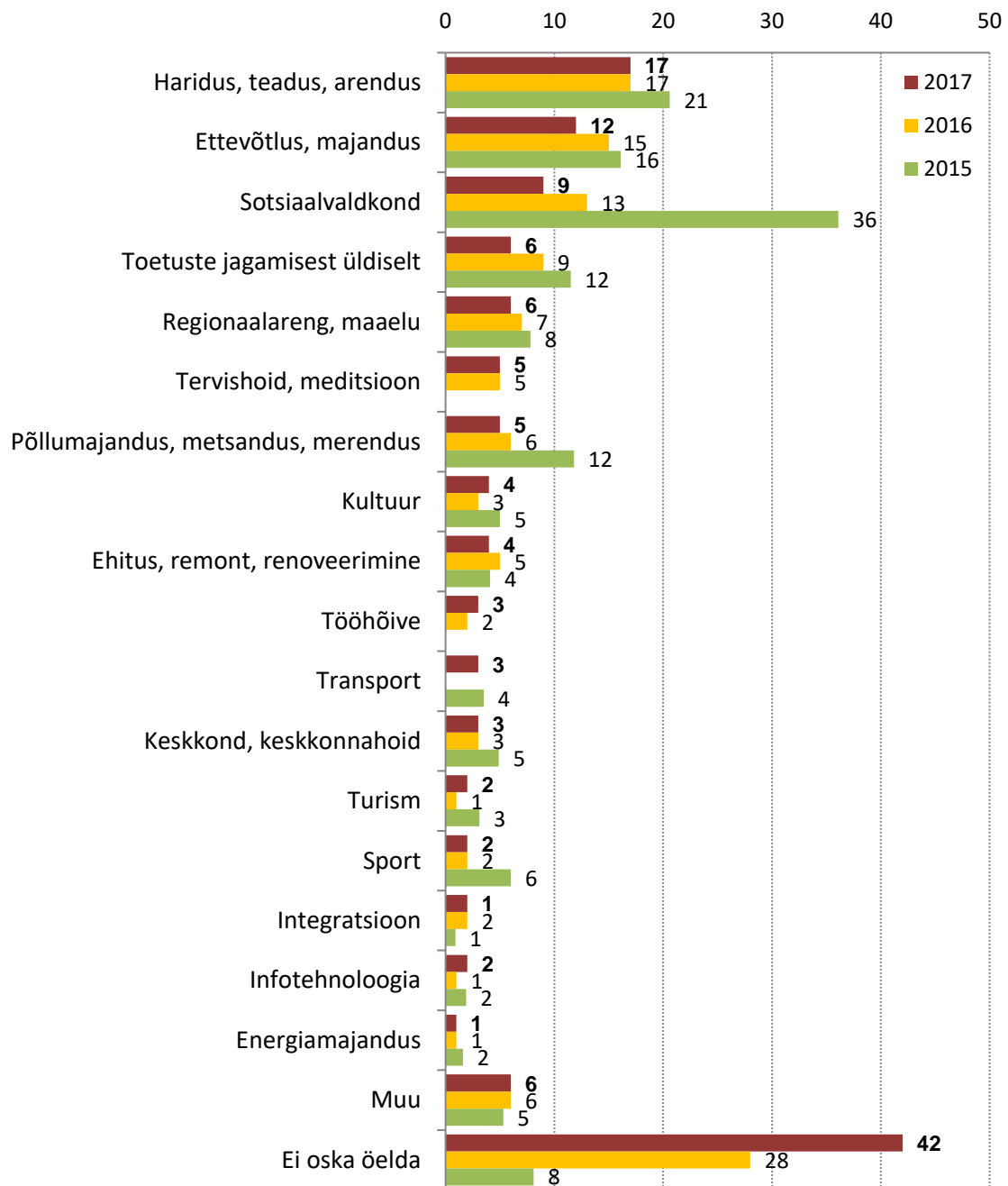
Joonis 20. Kas Te soovite, et Teil oleks senisest rohkem eurotoetuste alast infot? (N=859; vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest)

■ Jah, kindlasti   ■ Pigem jah   ■ Pigem ei   ■ Ei, kindlasti mitte   ■ Ei oska öelda

Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste avaliku arvamuse uuring 2017

Joonis 21. Milliste eurotoetustega seotud teemade või valdkondade kohta Te sooviksite senisest rohkem infot omada? (%); vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest ja soovivad, et neil oleks senisest rohkem eurotoetuste alast infot, 2017: 568 vastajat, 2016: 254 vastajat, 2015: 351 vastajat)

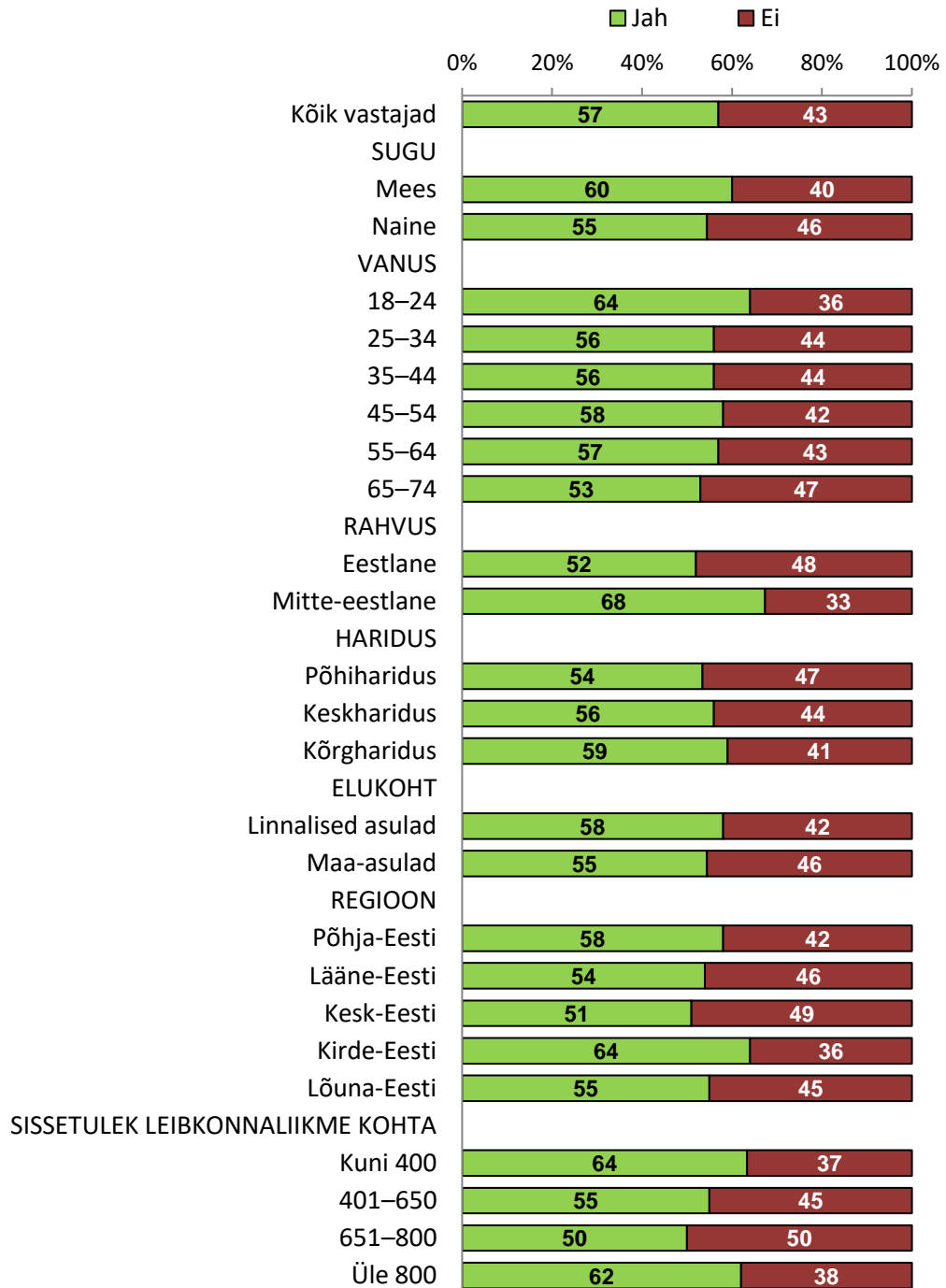

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

3.4 Infovajadused ja eelistatud teabekanalid Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste osas

Käesoleva aasta uuringusse lisati uus küsimus, et kaardistada vastajate soove täiendava teabe osas, mis puudutab ka Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetusi (vt joonis 22).

Joonis 22. Kas Te sooviksite Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste kohta rohkem infot saada? (N=1030, kõik vastajad)

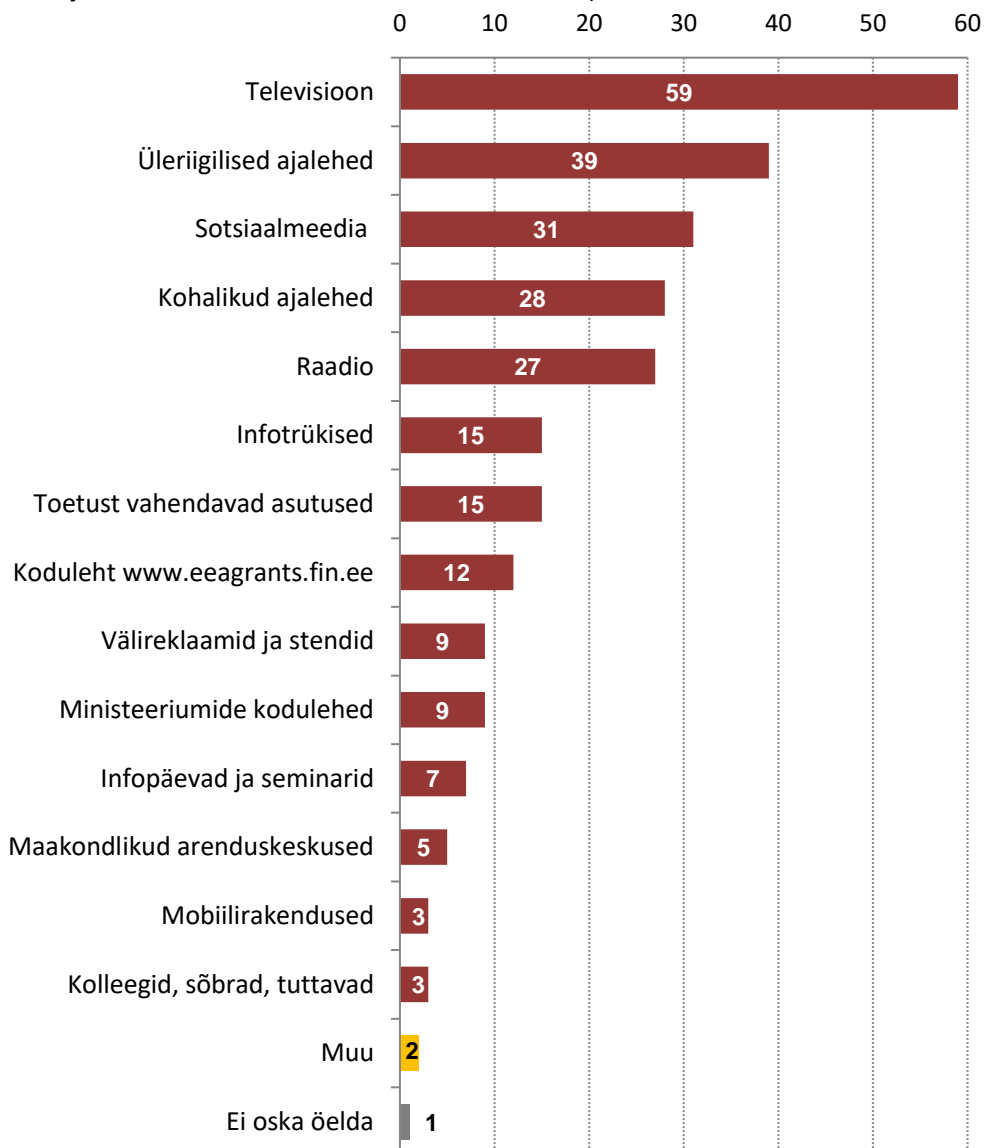

Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste avaliku arvamuse uuring 2017

Jooniselt 22 nähtub, et veidi üle poole kõikidest uuringus osalejatest (57%) oleksid huvitatud täiendavast teabest Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste kohta. Erinevate vanuserühmade võrdluses on just nooremad vastajad need, kes on suuremad huvilised (64%). Rahvuste võrdluses on märgatavalt suurema huvi lisainformatsiooni järele mitte-eestlastel (68% vs eestlaste 52%). Regionaalselt on Kesk-Eestis huvilisi vähem (51%) ning Kirde-Eestis enam (64%) vastavaalasest teabest huvitunud.

Inimestelt, kes soovisid Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste kohta teavet saada, päriti lisaks (samuti uus küsimus käesoleva aasta uuringus), mis võiksid olla need kolm eelistatumat infokanalit, mida nad meelsasti kasutaksid. Tulemusi kajastab järgmine joonis 23.

Joonis 23. Millistest kanalitest Te eelistaksite Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste kohta teavet saada? Palun valige kuni kolm eelistatud kanalit. (%) (N=587; vastajad, kes soovivad Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste kohta rohkem infot saada)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste kohta võiks vastajate meelest olla informatsiooni televisioonis (59%). Sellele järgnevad üleriigilise levikuga ajalehed 39%. Suhteliselt palju sai häält ka sotsiaalmeedia nagu Facebook, Youtube, Instagram, Twitter, blogid jne (31%). Edasi tulid kohalikud ajalehed ning raadio, mis said toetust vastavalt 28% ja 27%. Ülejäänud infoallikaid nimetati oluliselt harvemini.

4. Hinnangud eurotoetuste jagamisele ja mõjule Eestis

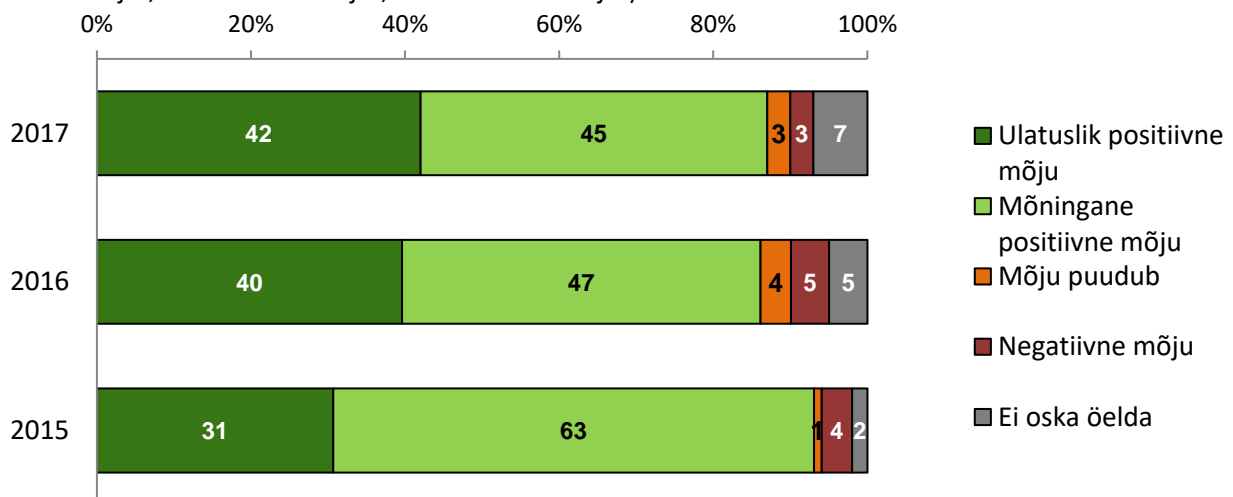
Käesolev peatükk annab ülevaate eurotoetuste mõjust Eesti arengule üldiselt, toetuste mõjust meie majandusarengule, samuti vastaja elukoha arengule. Seejärel on toodud Eesti elanikkonna hinnangud eurotoetuste planeerimise ja jagamise läbipaistvusele ning selgusele.

4.1 Eurotoetuste mõju Eestis

Vastajatelt, kes olid eurotoetustest teadlikud või vähemalt midagi kuulnud neist, uuriti, milline on toetuste mõju Eesti arengule üldiselt.

Tulemused näitavad, et mõju on suur. Tervelt 87% vastajatest hindab eurotoetuste mõju Eesti arengule positiivseks, sealjuures ulatuslikult positiivseks 42%; negatiivseks 3% ning 3 % arvates mõju puudub. Sarnane oli pilt ka eelmise aasta uuringus, samas võrreldes 2015. aastaga on kahe viimase aasta tulemused veidi madalamad (vt joonis 24).

Joonis 24. Milline on Teie arvates eurotoetuste mõju Eesti arengule üldiselt? (%; vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest, 2017: 859 vastajat, 2016: 770 vastajat, 2015*: 877 vastajat)

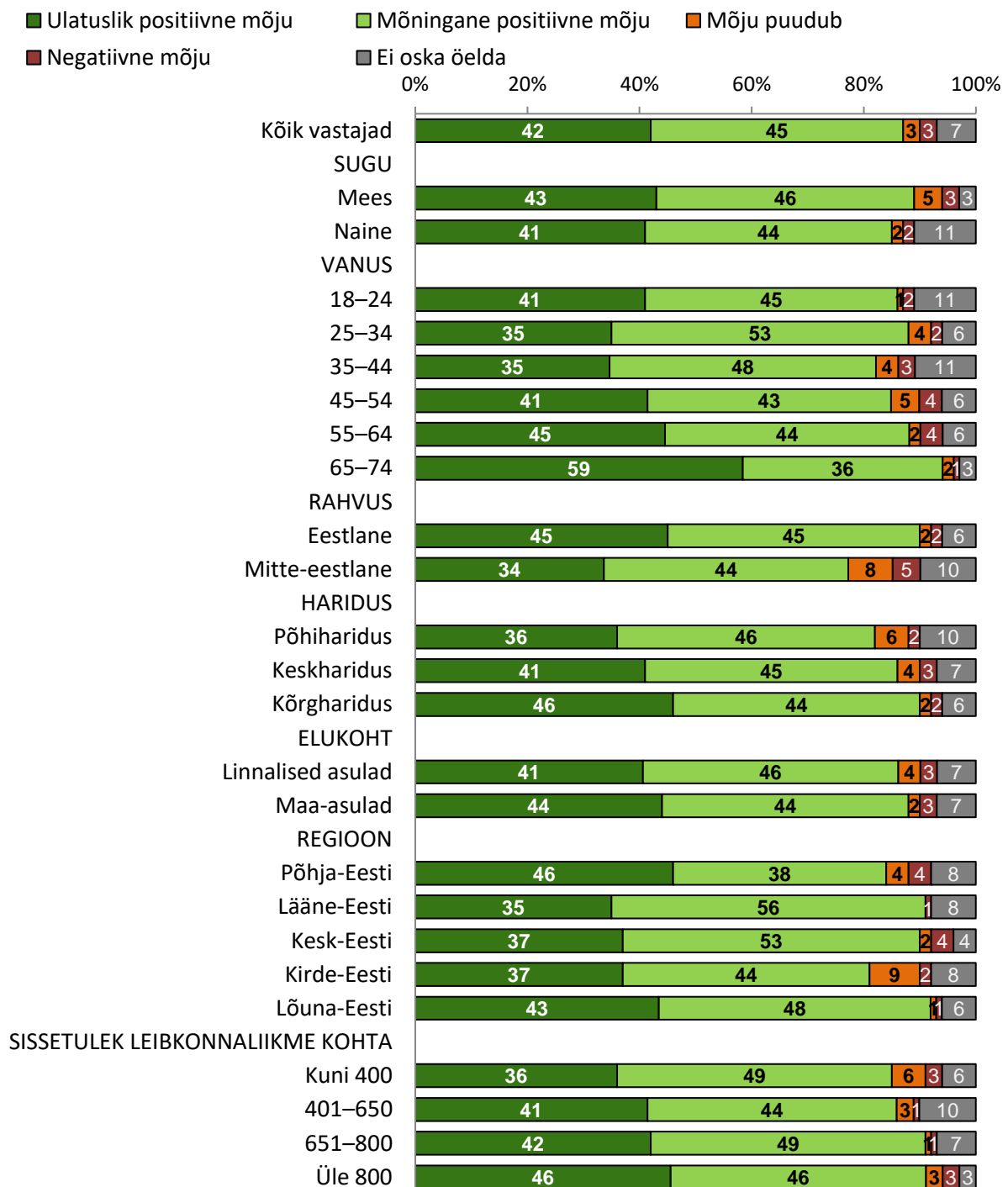

*2015 a. uuringus oli kasutatav skaala veidi erinev: väga positiivne, pigem positiivne, pigem negatiivne, väga negatiivne, ei ole üldse mõju, ei oska öelda.

Keskmisest positiivsemad olid hinnangud eestlaste (90% pidas mõju positiivseks), kõrgharidusega inimeste (90%), Lõuna-Eesti elanike seas (91%) ning kõrgeima sissetulekuga rühmas (enam kui 800 eurot leibkonnaliikme kohta) (92%). Keskmisest sagedamini olid eurotoetuste mõju suhtes skeptilised mitte-eestlased, Kirde-Eesti ja põhiharidusega elanikud (joonis 25).

**Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste
avaliku arvamuse uuring 2017**

Joonis 25. Milline on Teie arvates eurotoetuste mõju Eesti arengule üldiselt? (%; N=859; vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest)

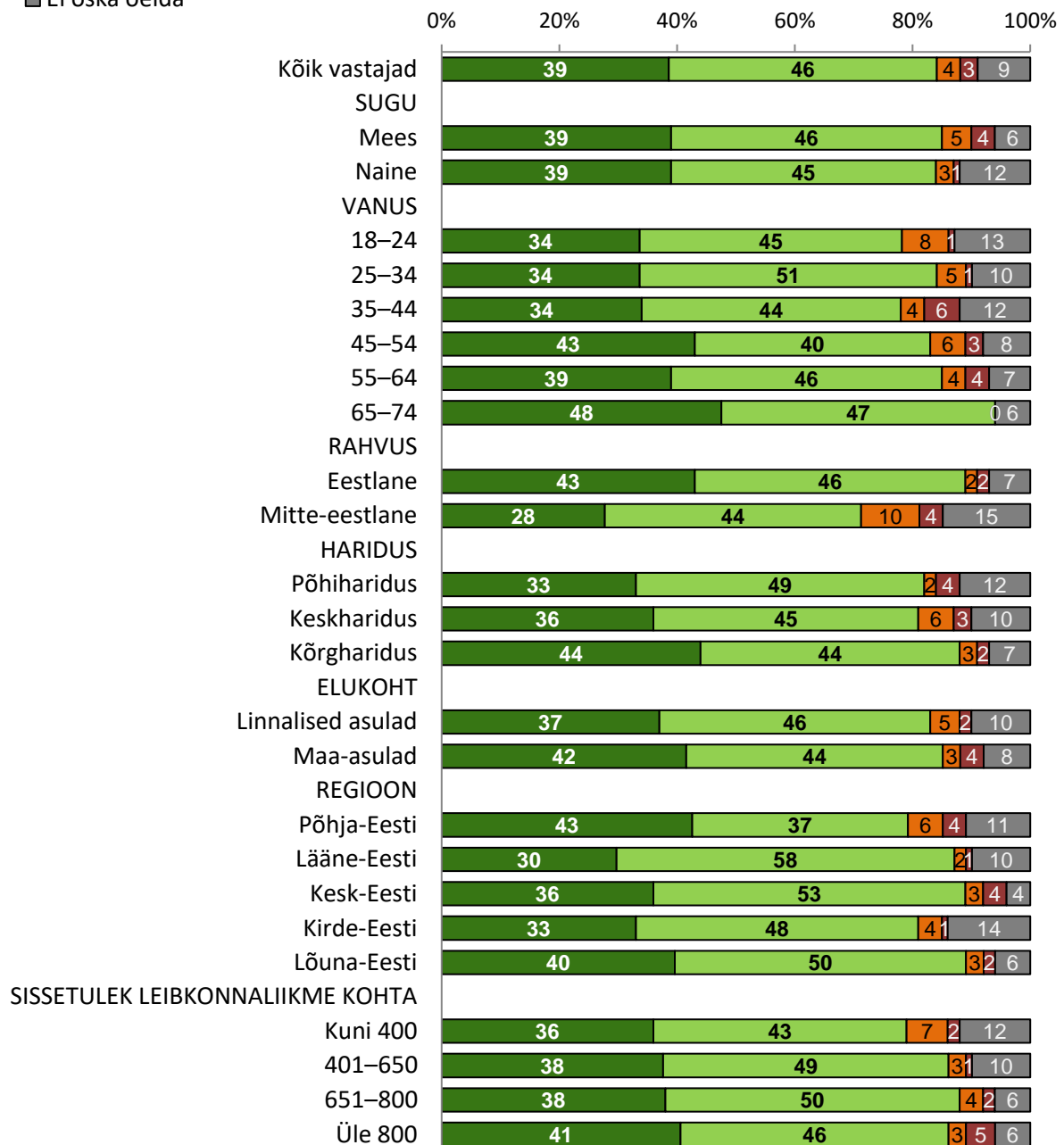
Kui eelmine joonis kajastas mõjuhinnaid Eesti arengule üldiselt, siis järgneval joonisel 26 on välja toodud Euroopa Liidu struktuuritoetustest teadlike vastajate hinnang eurotoetuse mõjule Eesti majandusarengule.

Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste avaliku arvamuse uuring 2017

Joonis 26. Milline on Teie arvates eurotoetuste mõju Eesti majanduse arengule? (%; N=859; vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest)

- Ulatuslik positiivne mõju   ■ Mõningane positiivne mõju
- Mõju puudub   ■ Negatiivne mõju
- Ei oska öelda

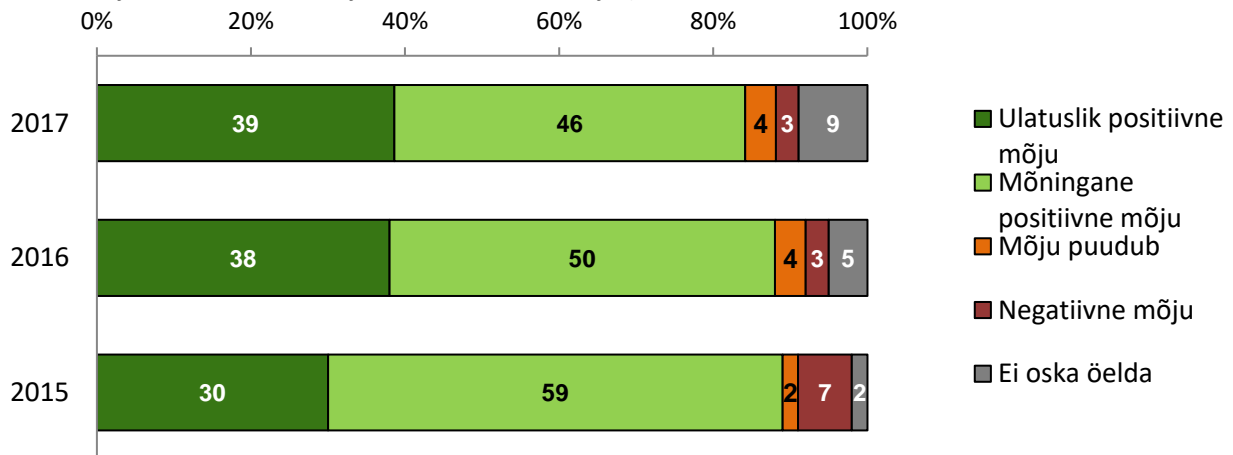
Sarnaselt eelnevale peab eurotoetuste mõju Eesti majanduse arengule eurotoetustest teadlikest inimestest valdav osa (85%) positiivseks, sealjuures 39 protsendi arvates avaldavad eurotoetused majanduse arengule ulatuslikku positiivset mõju ning 46 protsendi arvates mõningast positiivset mõju. Küsitletutest vaid 4 protsendi arvates eurotoetustel Eesti majanduse arengule mõju pole ning 3% peab mõju negatiivseks. Selge seisukoht puudub igal kümnendal vastajal (9%) (vt joonis 26).

Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste avaliku arvamuse uuring 2017

Keskmisest sagedamini pidasid eurotoetuste mõju Eesti majanduse arengule positiivseks eestlased (89%), kõrgharidusega inimesed (88%) ja Lõuna-Eesti elanikud (96%). Keskmisest sagedamini olid eurotoetuste mõju suhtes veidi skeptilised 18–24- ja 35–44-aastased vastajad ning Põhja-Eesti elanikud.

Ajalises võrdluses (vt joonis 27) on näha, et 2015. aastal hinnati eurotoetuste mõju harvemini maksimaalselt kõrge hindega (30%) ning veidi rohkem oli aga neid, kes pidasid mõju negatiivseks (7%). Käesolevas ja eelmises uuringus oli enam neid, kes hindasid toetuste mõju väga kõrgelt – vastavalt 39% ja 38% meelest on toetustel ulatuslik positiivne mõju. Võrreldes varasemate uuringutega on 2017. aastal suurenenud nende vastajate hulk, kes ei osanud mõju hinnata – iga kümnes (9%) valis vastusevariandi 'ei oska öelda'.

Joonis 27. Milline on Teie arvates eurotoetuste mõju Eesti majanduse arengule? (%; vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest, 2017: 859 vastajat, 2016: 770 vastajat, 2015*: 877 vastajat)

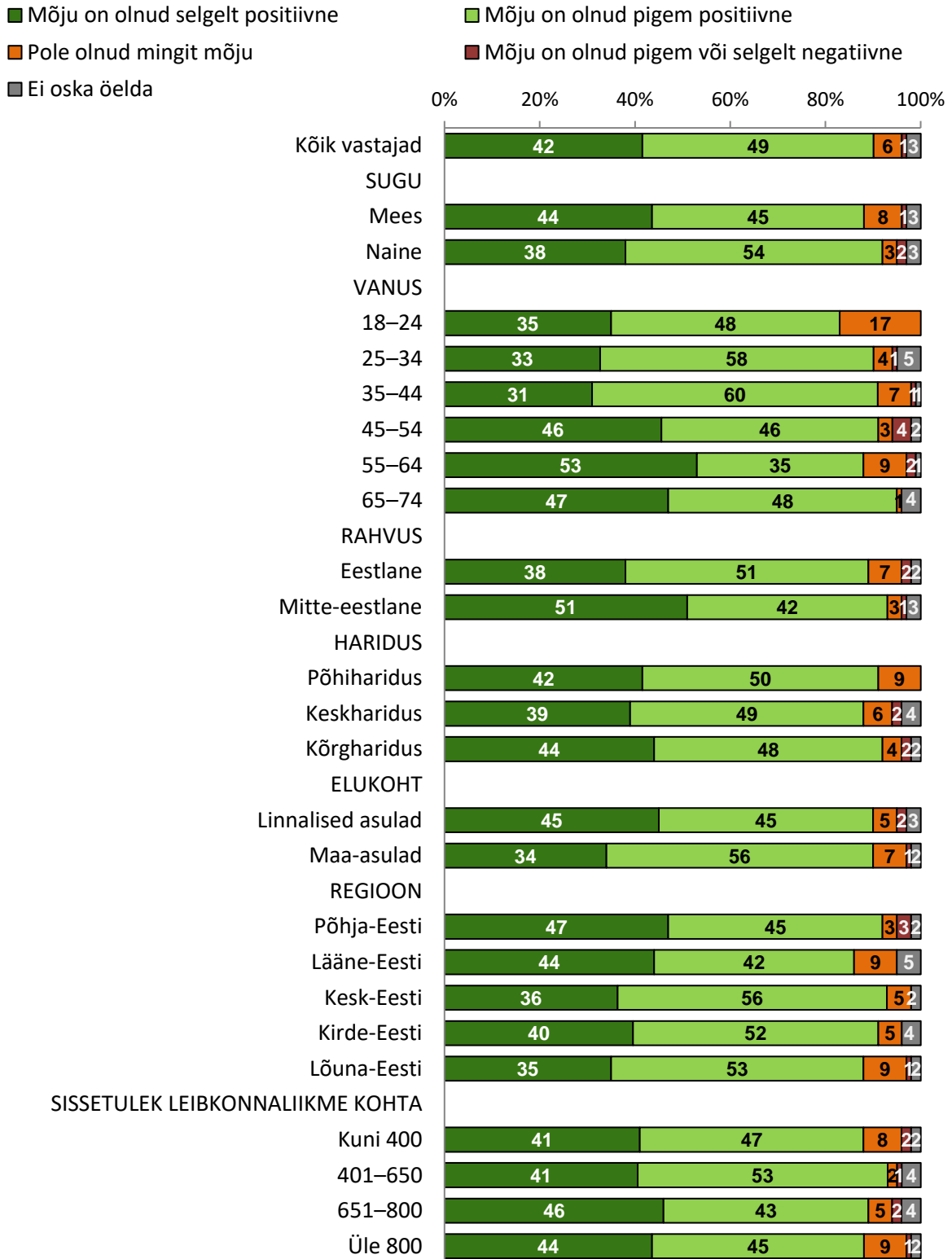

2015. a. uuringus oli kasutatav skaala veidi erinev: väga positiivne, pigem positiivne, pigem negatiivne, väga negatiivne, ei ole üldse mõju, ei oska öelda.

Eraldi küsimus esitati uuringus veel regionaalsete projektide mõju kohta. Vastajail, kes teadsid mõnda Euroopa Liidu poolt kaasrahastatud projekti (et arendada vastaja kodukohta) paluti hinnata nende projektide mõju oma linna või regiooni arengule. Tulemused on toodud joonisel 28.

Ka regionaalsete projektide mõju hinnati suurema osa vastajate poolt positiivseks (kokku 91%, sealjuures selgelt positiivseks pidas 42%). Kõige vanem vanuserühm oli väga rahul mõjuga (95% hindasid mõju positiivseks). Mitte-eestlased andsid võrreldes eestlastega enam hinnanguid, et toetuste mõju on olnud 'selgelt positiivne' (51% vs eestlased 38%).

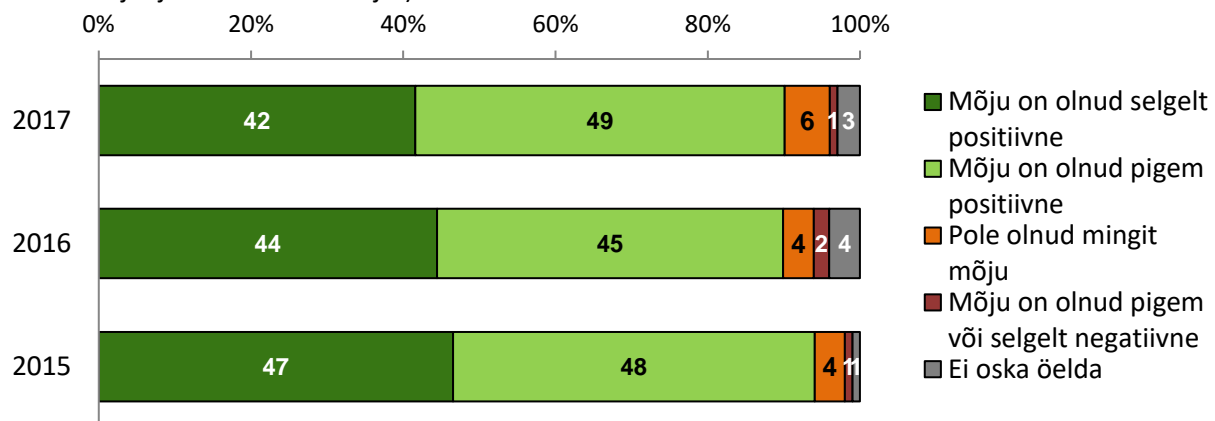
Joonis 28. Võttes arvesse neid Teie elupiirkonna projekte, mille kohta Te olete kuulnud: kas neil on olnud Teie linna või regiooni arengule positiivne või negatiivne mõju? (%; N=470; vastajad, kes on kuulnud mõnest Euroopa Liidu poolt kaasrahastatud projektist oma elupiirkonnas)

Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste avaliku arvamuse uuring 2017

Hinnangud Euroopa Liidu poolt kaasrahastatud projektidele vastajate elupiirkonnas on 2016. aasta uuringu tulemustega võrreldes jäänud suhteliselt samale tasemele (vt joonis 29). Ka võrreldes 2015. aastaga pole positiivsete hinnangute osatähtsus palju muutunud (toona 95% vs tänane 91%).

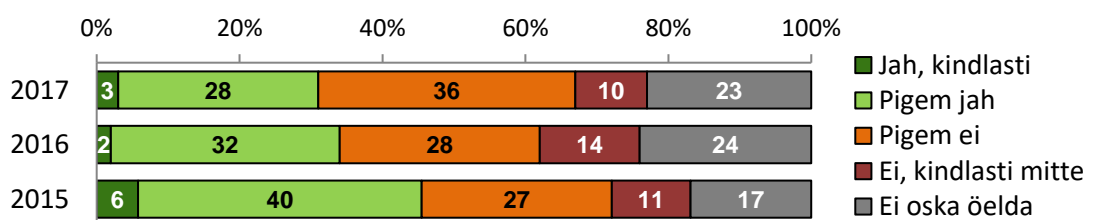
Joonis 29. Võttes arvesse neid Teie elupiirkonna projekte, mille kohta Te olete kuulnud: kas neil on olnud Teie linna või regiooni arengule positiivne või negatiivne mõju? (%; vastajad, kes on kuulnud mõnest Euroopa Liidu poolt kaasrahastatud projektist oma elupiirkonnas, 2017: 470 vastajat, 2016: 502 vastajat ja 2015: 625 vastajat)

4.2 Eurotoetuste planeerimine ja jagamine Eestis

Eurotoetuste planeerimist ja jagamist Eestis peab läbipaistvaks ja selgeks 31% küsitletutest, kes on vastavast toetusliigist kuulnud, sealjuures veendunud on protsessi läbipaistvuses ja selguses 3% vastajatest. Ebaselgeks peab toetuste planeerimist ja jagamist 46% küsitletutest, selge seisukoht puudub pea igal neljandal vastajal (23 protsendil). Võrreldes üle-eelmise aastaga kipuvad vastajad kahel viimasel aastal vastajad eurotoetuste jagamise protsessi harvemini läbipaistvaks ja selgeks pidama⁵ (2015. aastal vastav näitaja 46%) (vt joonis 30).

Joonis 30. Kas eurotoetuste planeerimine ja jagamine Eestis on Teie arvates läbipaistev ja selge? (%; vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest, 2017: 859 vastajat, 2016: 770 vastajat, 2015: 877 vastajat)

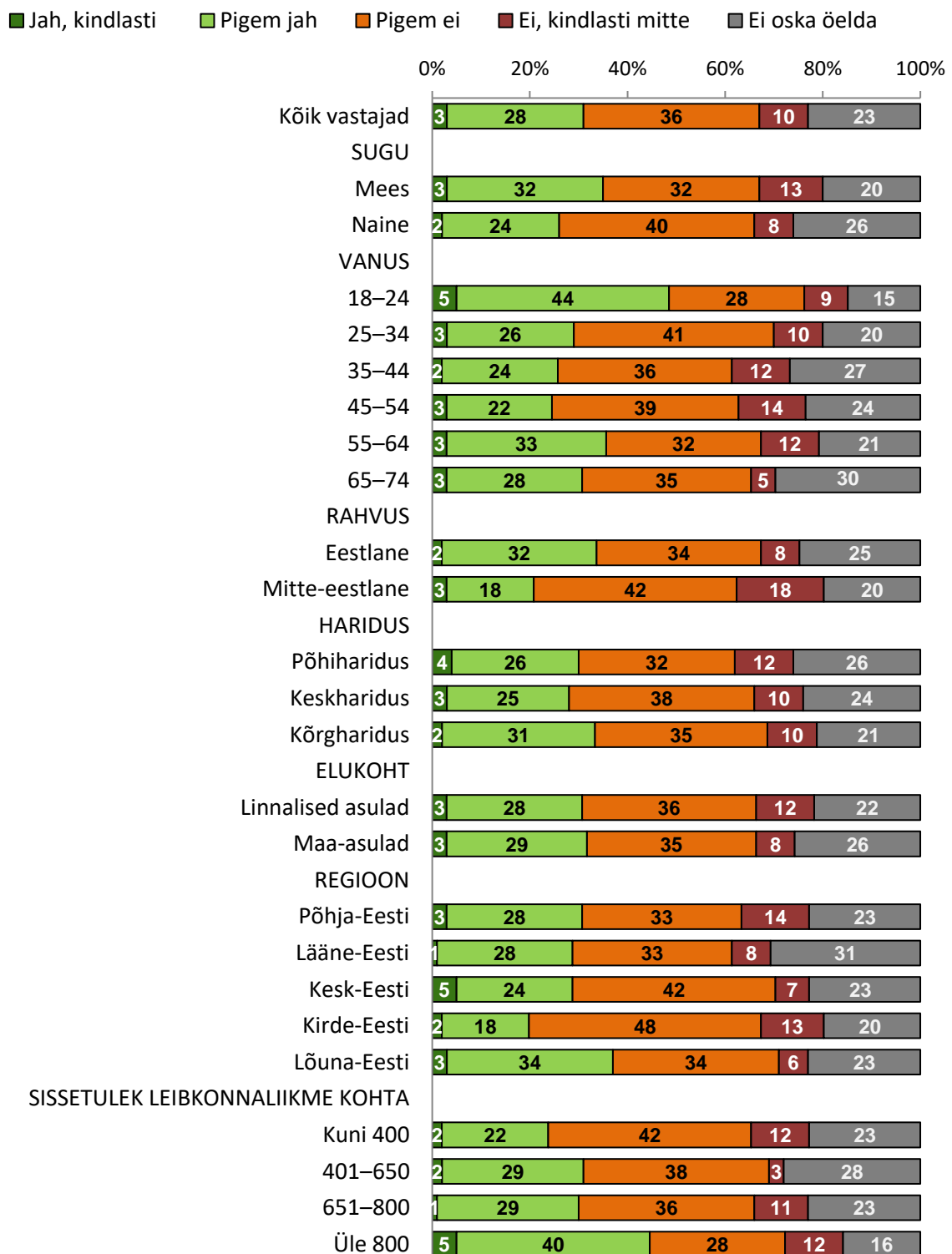
Keskmisest positiivsemad olid kõige noorema vanuserühma esindajad (49%) ning kõrgema sissetulekuga vastajad (45%), regionaalselt olid hinnangud positiivsemad Lõuna-Eestis (37% peab

⁵ Siinkohal tuleb lugeja tähelepanu juhtida asjaolule, et 2016. aasta küsitlustöö toimus vahemikus 4.–24. oktoober ehk just sel ajal, kui puhkes skandaal seoses EASi toetuste kasutamisega Äрма talus. 12. oktoobril 2016 teatas EAS, et OÜ Ermamaa, mis sai 2006. aastal EASi kaudu Euroopa Liidu struktuurifondidest 190 000 eurot toetust, peab vastavalt EASi otsusele sellest tagastama ainult 10%. Võimalik, et see meedias teemaainet pakkunud juhtum on ka käesoleva aasta küsitlusele vastajatel veel meeles.

**Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste
avaliku arvamuse uuring 2017**

protsessi läbipaistvaks ja selgeks). Keskmisest sagedamini olid eurotoetuste planeerimise ja jagamise suhtes skeptilised, st hindasid protsessi ebaselgeks, Kirde-Eesti elanikud (61%, sama kinnitas ka eelmise aasta uuring). Võrreldes eestlastega olid mitte-eestlased sagedamini kriitilised toetuste jagamise selguse osas (vt joonis 31).

Joonis 31. Kas eurotoetuste planeerimine ja jagamine Eestis on Teie arvates läbipaistev ja selge?
(%, N=859, vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest)

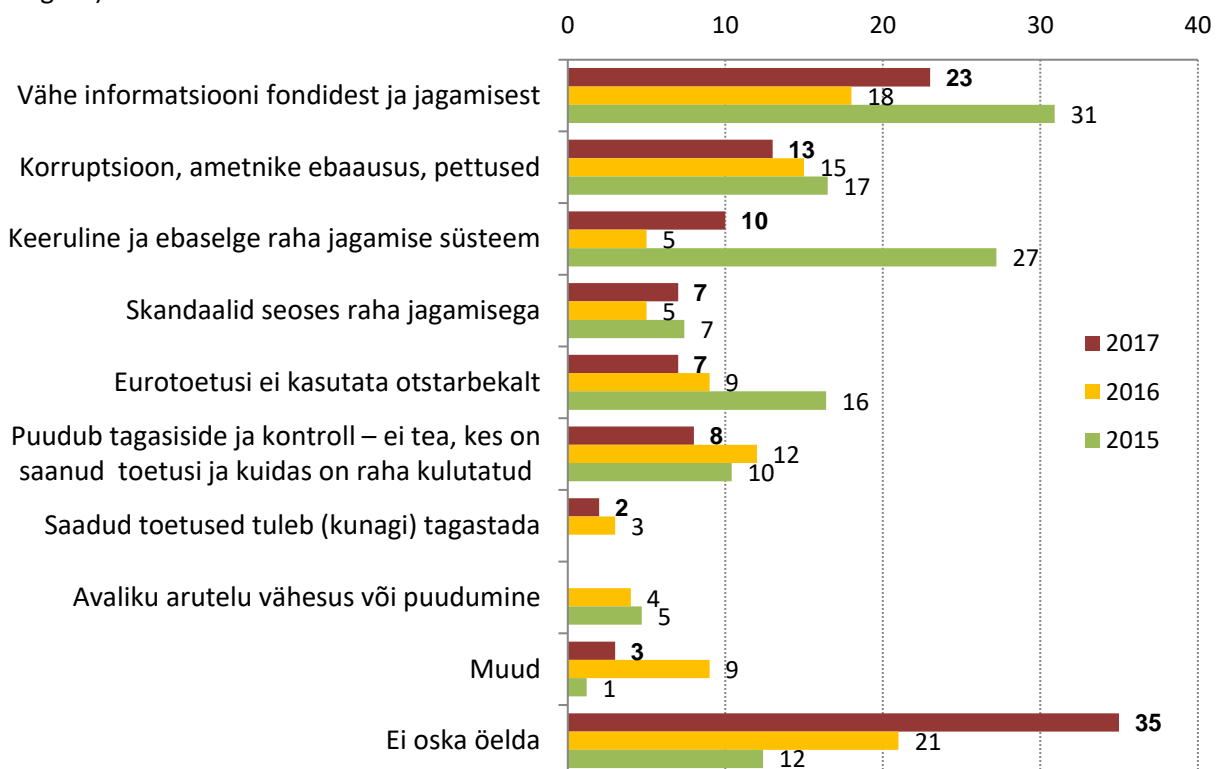

Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste avaliku arvamuse uuring 2017

Vastajatelt, kes hindasid toetuste planeerimise ja jagamise protsessi ebaselgeks, paluti oma arvamust (vabas vormis) ka põhjendada (vt tulemusi jooniselt 32).

Küsitletutest neljandik (23%) põhjendas oma arvamust sellega, et fondide ja toetuste jagamise kohta on teavet vähe, 13% nimetas korrupsiooni ning iga kümnenda vastaja jaoks oli negatiivse arvamuse põhjuseks see, et raha jagamise süsteem tundub keerukas ja ebaselge (10%). Muid põhjuseid toodi välja harvemini. Võrreldes varasemate uuringutega on oluliselt suurenenud nende vastajate hulk, kes ei osanud oma arvamust põhjendada (tervelt 35%).

Joonis 32. Palun selgitage, miks Te hindate, et eurotoetuste planeerimine ja jagamine Eestis ei ole läbipaistev ja selge. (%; N=399, vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest ning kes hindavad, eurotoetuste planeerimist ja jagamist ebaselgeks)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

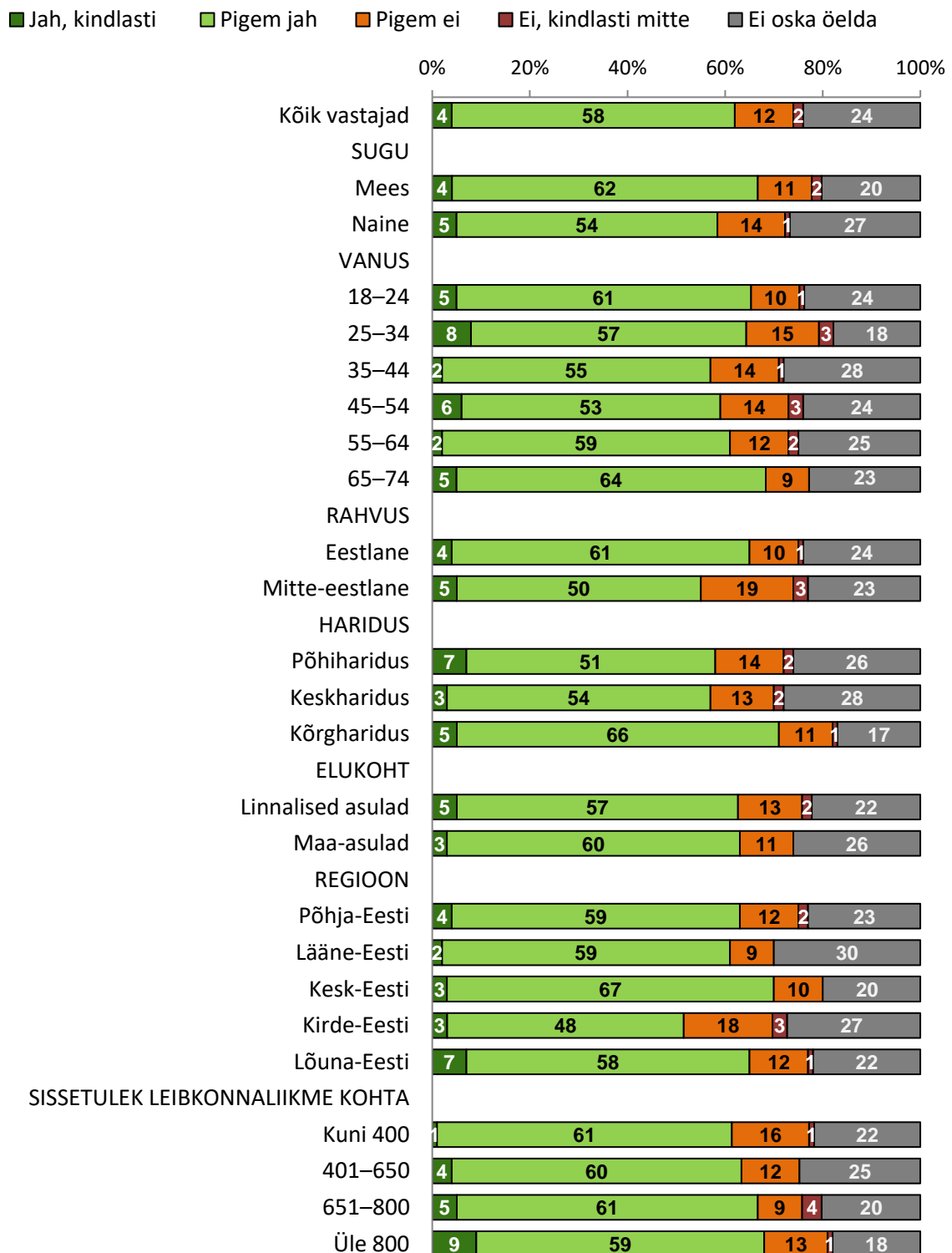
4.3 Eurotoetuste suunamine õigetesse valdkondadesse

Eurotoetustest teadlikest inimestest arvab 62%, et eurotoetusi suunatakse õigetesse valdkondadesse, vaid 14 protsendi arvates mitte, ning igal neljandal vastajal (24%) protsendil puudub selles osas selge seisukoht (vt joonis 33).

Keskmisest sagedamini andsid antud küsimuses positiivse hinnangu mehed (66%), kõrgharidusega inimesed (71%), ning üle 800-eurose netosissetulekuga inimesed (68%). Mitte-estlased olid toetuste jagamise suhtes skeptilisemad, 55% arvasid, et need on liikunud õigetesse valdkondadesse (eestlaste seas oli vastav protsent 65%).

**Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste
avaliku arvamuse uuring 2017**

Joonis 33. Kas Teie arvates suunatakse eurotoetusi õigetesse valdkondadesse? (% , N=859, vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest)

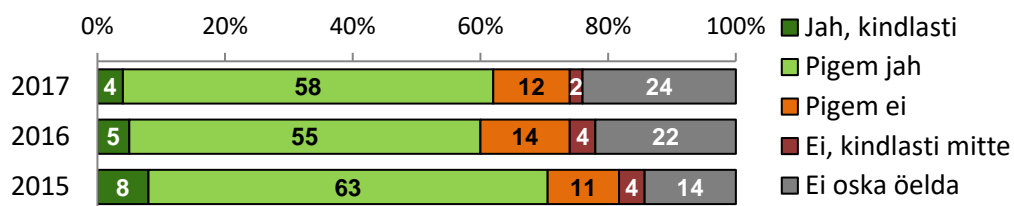
Regioonide lõikes on Kesk-Eesti elanike seas kõige rohkem (70%) neid, kes arvavad, et eurotoetusi suunatakse õigetesse valdkondadesse ning Kirde-Eestis oli vastav meelsus kõige madalam (51%); Lääne-Eestis enim neid, kellel seisukoht puudub. Vastajaid, kelle arvates eurotoetusi suunatakse

Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste avaliku arvamuse uuring 2017

õigetesse valdkondadesse, on keskmisest rohkem ka kõige vanemas vanuserühmas (69%) (vt joonis 33).

Võrreldes varasema 2016. aastaga, on käesoleva aasta tulemused jäänud praktiliselt samaks, 2 protsendipunkti võrra rohkem vastajaid, kes arvavad, et eurotoetusi suunatakse õigetesse valdkondadesse (vt joonis 34). Viimase kolme aasta uuringutulemused näitavad, et ilma kindla seisukohata inimeste osatähtsus on aasta-aastalt kasvanud.

Joonis 34. Kas Teie arvates suunatakse eurotoetusi õigetesse valdkondadesse? (%; vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest, 2017: 859 vastajat, 2016: 770 vastajat, 2015: 877 vastajat)

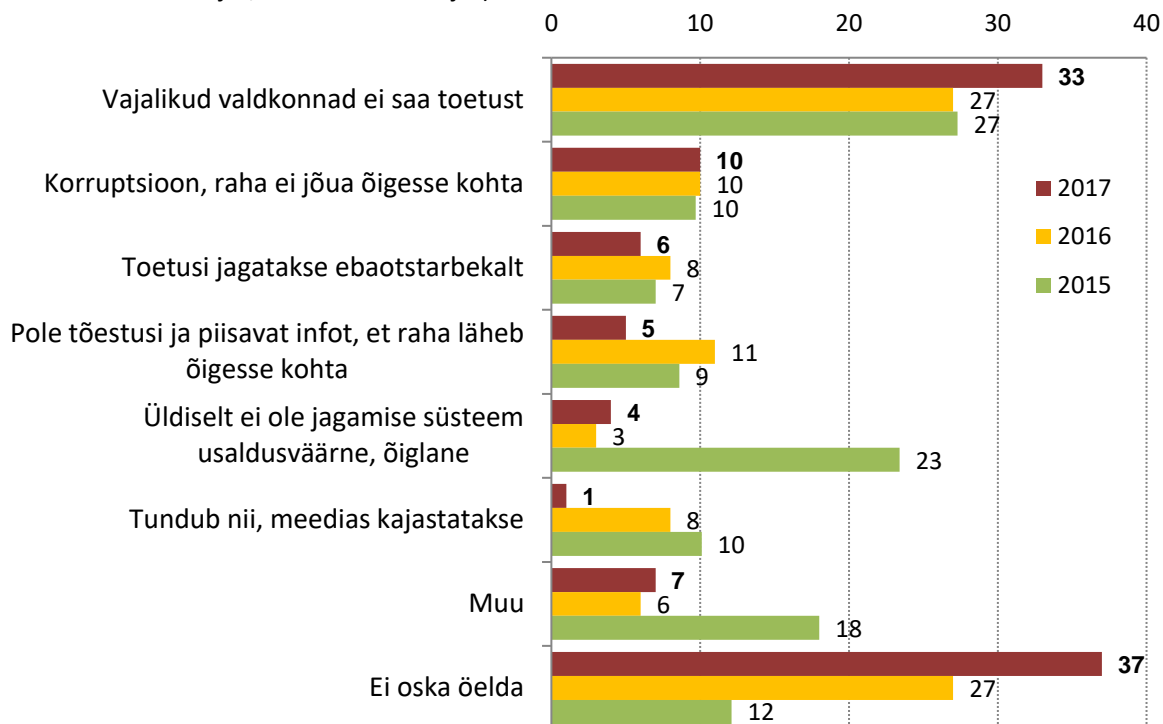

Vastajatest kolmandik, kes arvasid, et eurotoetusi ei suunata õigetesse valdkondadesse, põhjendasid oma arvamust kõige sagedamini sellega, et vajalikud valdkonnad ei saa toetust (33%) (vt joonis 34). Nimetatud põhjus oli ka kolmel eelneval aastal enimmimetatu. Sellega haakuvaid märksõnu – toetusi jagatakse ebaotstarbekalt – nimetas 6% vastajatest; iga kümnes oli veendunud, et raha ei jõua õigesse kohta. Võrreldes varasemate uuringutega, on käesoleval aastal väga vähe neid (1%), kes põhjendasid oma negatiivset arvamust sellega, et selline mulje on neile jäänud meedias kajastatu põhjal, samas kasvanud on nende osakaal, kes ei osanud konkreetseid põhjusi nimetada (37%).

Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste avaliku arvamuse uuring 2017

Joonis 34. Palun selgitage, miks Te hindate, et eurotoetusi ei suunata õigetesse valdkondadesse. (%; vastajad, kes teavad või on vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetustest ehk eurotoetustest ja arvavad, et eurotoetusi ei suunata õigetesse valdkondadesse, 2017: 121 vastajat, 2016: 143 vastajat, 2015: 133 vastajat)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

5. Logode tuntus

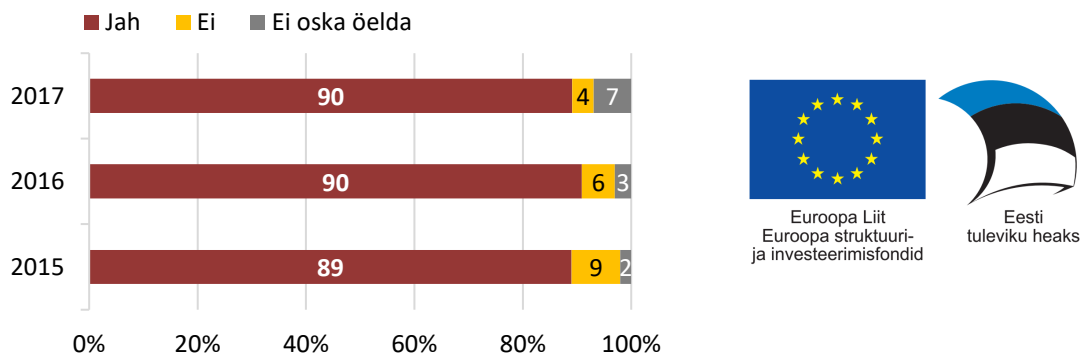
Logode tuntuse kaardistamiseks näidati vastajaile esmalt Euroopa Liidu struktuurifondide logosid, ning seejärel Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste logosid.

5.1 Euroopa Liidu struktuurifondide logod

Euroopa Liidu struktuurifondide logosid märganute osatähtsus on toodud joonisel 35. Jooniselt nähtub, et vastavaid logosid on näinud 90% Eesti elanikest vanuses 18–74. Võrreldes kahe varasema aastaga on logosid märganud inimeste osatähtsus püsunud muutumatuna.

Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste avaliku arvamuse uuring 2017

Joonis 35. Kas Te olete näinud selliseid logosid?* (%; N=kõik vastajad, 2017: 1030 vastajat, 2016: 1053 vastajat ja 2015: 976 vastajat

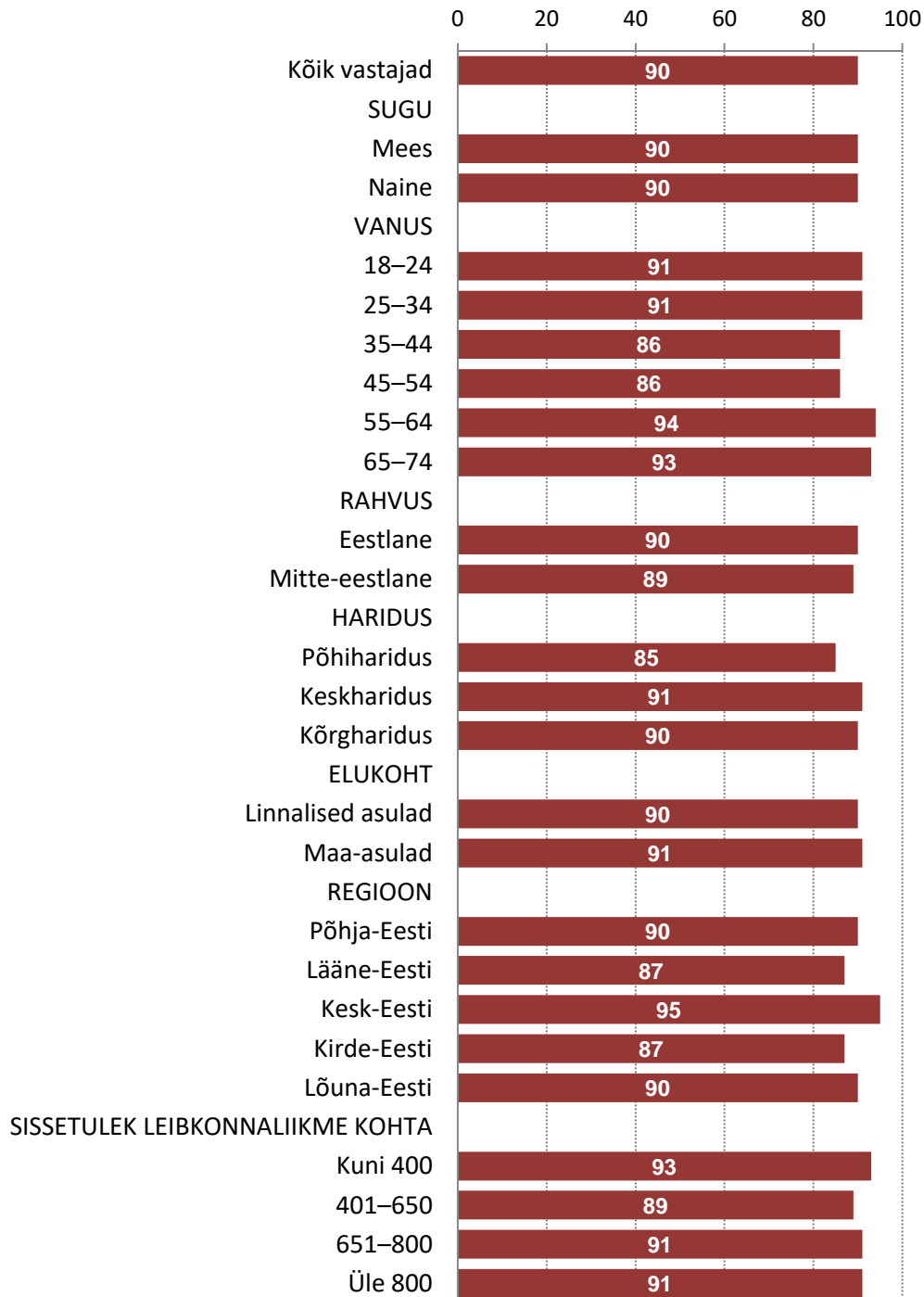
*Vastajatele näidati joonisel paremal toodud eurotoetuste logosid.

Euroopa struktuurifondide logode märkamise osas erisusi soo ning rahvuse lõikes ei ole täheldada (vt joonis 36). Keskmisest madalam oli märgatavus keskealiste seas ehk vanuserühmas 35–54 (86%) ning alg- või põhiharidusega vastajate seas (85%). Uurides erinevusi regioonide lõikes, ilmneb, et Lääne- ja Kirde-Eesti elanike seas on teiste regioonidega võrreldes veidi vähem neid, kes on näinud eurotoetuste logosid (87%) ning Kesk-Eestis on märganute osakaal suurim (95%).

Vastajail, kes olid Euroopa Liidu struktuurifondide logosid märganud, paluti (avatud vastusena) kirjutada, mida sellise logo olemasolu mõnel objektil või üritusel tähistab ning miks neid logosid kasutatakse (vt joonis 37).

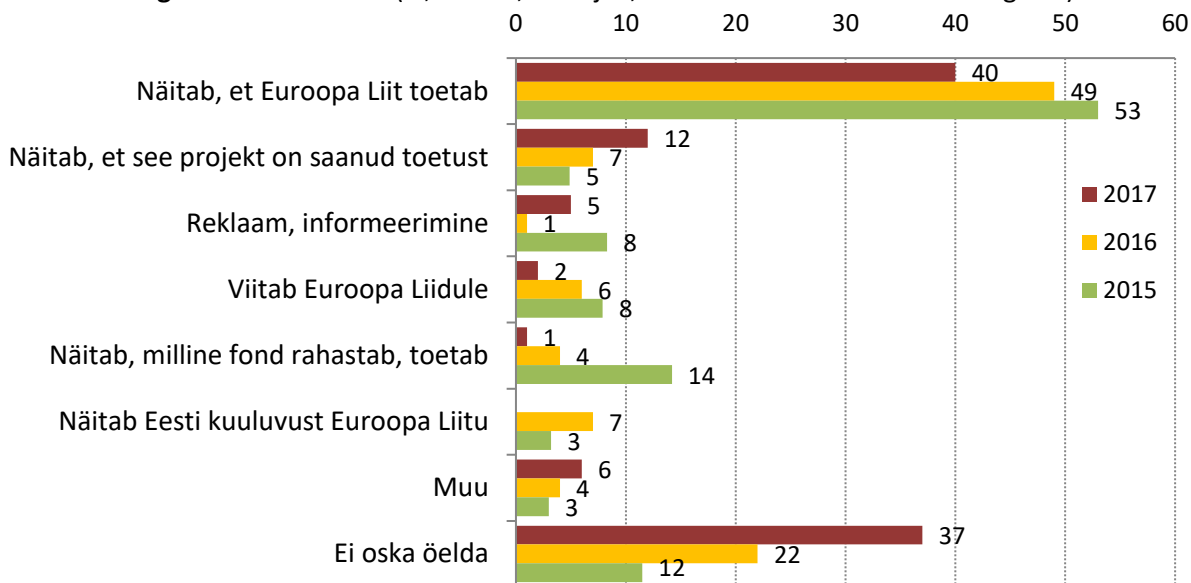
Kõige populaarsem vastus nii käesolevas uuringus kui ka eelnevates oli, et logod näitavad, et Euroopa Liit toetab (40%). Vastajatest 12% ei maininud seost Euroopa Liiduga, vaid ütlesid lihtsalt, et logo näitab, et projekt on saanud toetust. Erinevalt varasematest küsitlustest ei pakkunud tänavu ükski vastaja, et logo kasutamise võiks tähendada Eesti kuuluvust Euroopa Liitu. Logosid märganud inimestest tervelt 37% ei osanud antud logode kasutamise põhjuseid sõnastada; selliste inimeste osakaal on aasta-aastalt suurenenud.

Joonis 36. Kas Te olete näinud selliseid logosid?* (%; N=kõik vastajad, 2017: 1030 vastajat, 2016: 1053 vastajat ja 2015: 976 vastajat)

*Vastajatele näidati eurotoetuste logosid.

Joonis 37. Palun öelge, mida Teie arvates selliste logode olemasolu mõnel objektil või üritusel tähistab. Miks neid logosid kasutatakse? (%) (N=925; vastajad, kes on näinud eurotoetuste logosid)

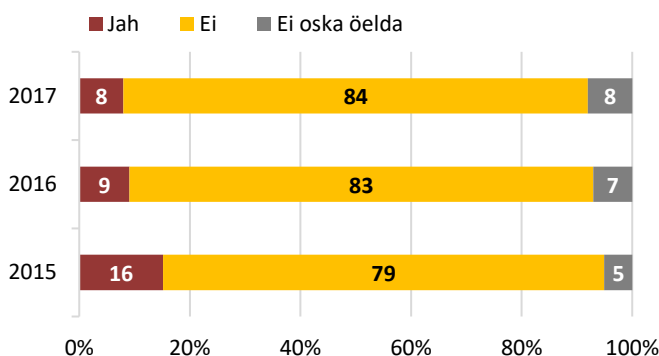
*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

5.2 Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste logod

Ka Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste logode tuntuse uurimiseks näidati vastajatele logode pilte ning vastajatel paluti öelda, kas nad on selliseid logosid näinud.

Uuringu tulemused näitavad, et võrreldes eurotoetustega, on tuntus marginaalne. Vastavaid logosid on märganud 8% kõigist 18–74-aastastest Eesti elanikest. Sarnane oli olukord eelmisel aastal (83%). Üle-eelmisel aastal oli logode märgatavus veidi kõrgem (16%) (vt joonis 38).

Joonis 38. Kas Te olete näinud selliseid logosid?* (%) (N=kõik vastajad, 2017: 1030 vastajat, 2016: 1053 vastajat ja 2015: 976 vastajat)

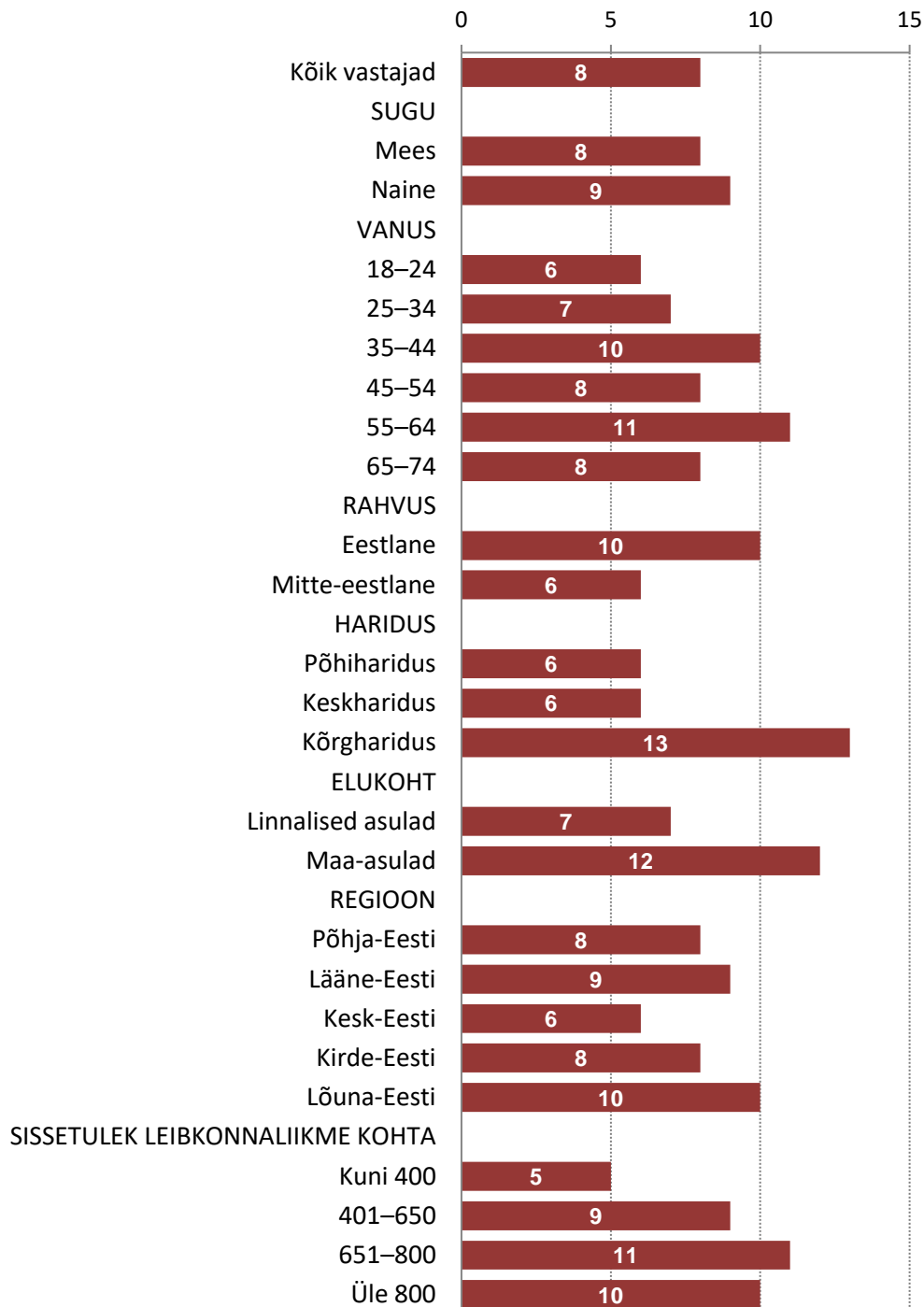
*Vastajatele näidati joonisel paremal toodud logosid.

Kõrgema haridustasemega vastajad on Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna toetuste logodest teadlikumad (vt joonis 39). Rahvuslikus lõikes olid teadlikumad eestlased (10% vs mitte-eestlased 6%).

Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste avaliku arvamuse uuring 2017

Keskmisest vähem oli logode märkajaid kõige nooremas vanuserühmas (6%), linnaelanike seas (7%), regionaalselt Kesk-Eesti vastajate (6%) ning kõige madalama sissetulekuga inimeste seas (5%).

Joonis 39. Kas Te olete näinud selliseid logosid?* (%; N=kõik vastajad, 2017: 1030 vastajat, 2016: 1053 vastajat ja 2015: 976 vastajat)

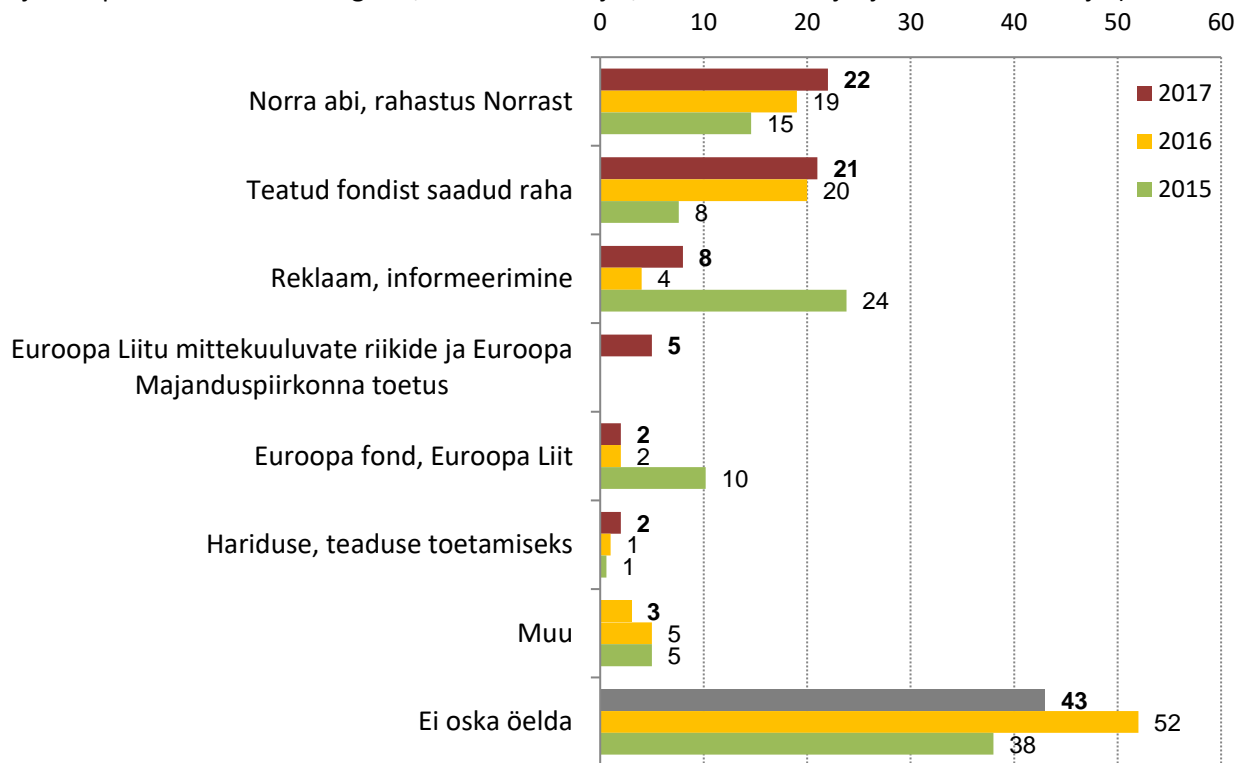
*Vastajatele näidati Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste logosid.

Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste logode märkajatest 22% seostas logod Norra abiga või rahastusega Norrast. Sama paljud (21%) oskasid öelda vaid seda, et logod tähistavad mingist fondist

Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste avaliku arvamuse uuring 2017

saadud raha. 8% arvab, et nende logode olemasolu mõnel objektil või üritusel on reklaami ja informeerimise eesmärgil. Suur osa (43%) Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste logosid näinud inimestest ei osanud nende logode kasutamise põhjuste kohta selgitusi anda (vt joonis 40).

Joonis 40. Palun öelge, mida Teie arvates selliste logode olemasolu mõnel objektil või üritusel tähistab. Miks neid logosid kasutatakse? (%; vastajad, kes on näinud Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna toetuste logosid, 2017: 86 vastajat, 2016: 101 vastajat ja 2015: 152 vastajat)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

6. Isiklik kokkupuude toetustega

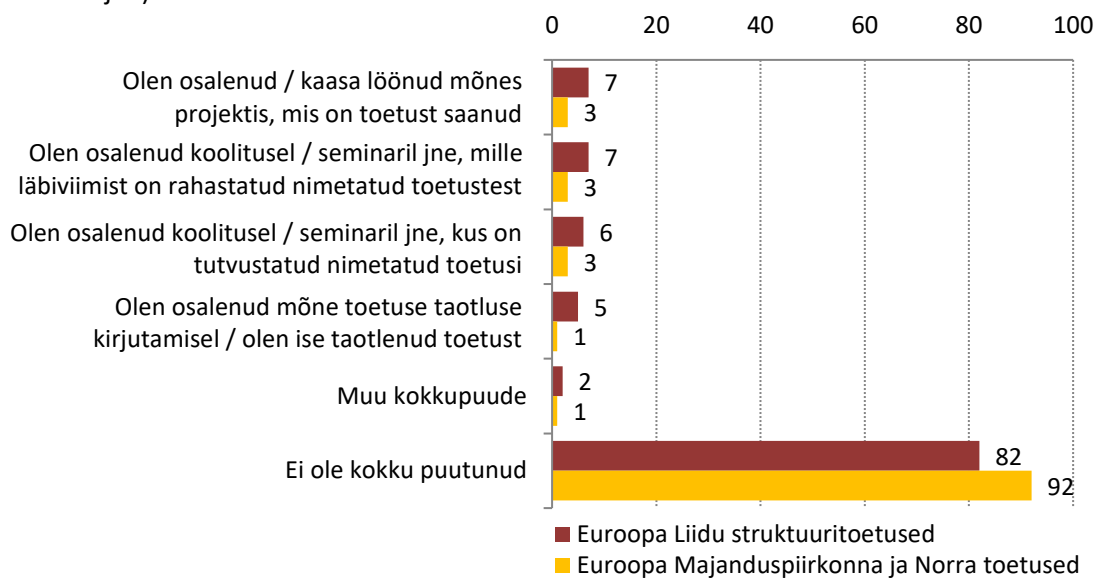
Käesoleval aastal lisati ankeeti lõpetuseks veel üks uus küsimus, et selgitada välja, milline on olnud Eesti elanike personaalne kokkupuude eurotoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetustega (vt joonis 41).

Ootuspäraselt ei ole vastajate hulk, kes saavad välja tuua teatud isiklikku kokkupuudet nimetatud toetustega, väga suur. Siiski näitavad tulemused, et eurotoetustega on mingil moel elu jooksul kokku puutunud 18% vastajatest, Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste puhul on see vastajate hulk tagasihoidlikum 8%. Vastajad on kas kaasa löönud mõnes projektis, mis on toetust saanud või siis osalenud mõnel koolitusel, mida on finantseeritud vastavate toetuste abil või siis on seminaril toetustest räägitud. Osa vastajaid on olnud ka ise osalised toetuse taotlemise protsessis. Eurotoetuste puhul jäävad erinevate kokkupuutepunktide protsendid 5–7% vahele, Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste puhul 1–3% (vt joonis 41).

Kui vaadata erisusi vastajarühmade vahel, siis saab välja tuua, et eurotoetuste puhul eristub kõrgharidusega vastajarühm, kes on enam kokkupuudet omanud ning ka eestlased ja maa-asulate elanikud on omanud teatud määral enam kokkupuudet eurotoetustega.

Euroopa Liidu struktuuritoetuste ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste avaliku arvamuse uuring 2017

Joonis 41. Palun öelge, milline on olnud Teie kokkupuude alljärgnevate toetustega (%; N=kõik vastajad)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

LISA 1. Elanikkonna küsitluse eestikeelne ankeet

TEADLIKKUS EUROTOETUSTEST

K1. Kas Te teate või olete vähemalt midagi kuulnud Euroopa Liidu struktuuritoetusest ehk eurotoetusest? ÜKS VASTUS.

Jah	1	→ KÜSIGE K2
Ei	2	→ JÄTKAKE K17

K2. Palun nimetage valdkondi, mis Teile teadaolevalt eurotoetusi saavad.

99 EI OSKA ÖELDA

K3. Millised järgnevatest valdkondadest Teile teadaolevalt eurotoetusi saavad? ÜKS VASTUS IGAS REAS.

		Saab toetust	Ei saa toetust	EI OSKA ÖELDA
A.	Haridus	1	2	9
B.	Maanteed, raudteed, sadamad	1	2	9
C.	Keskkonnahoid (sh veemajandus, jäätmekäitlus)	1	2	9
D.	Sport	1	2	9
E.	Riigi haldussuutlikkus	1	2	9
F.	Tööhõive	1	2	
G.	Ühistransport	1	2	9
H.	Regionaalareng	1	2	9
I.	Infotehnoloogia, IT valdkond, arvutiõpe	1	2	9
J.	Teadus- ja arendustegevus	1	2	9
K.	Ettevõtlus ja innovatsioon	1	2	9
L.	Kultuur	1	2	9
M.	Tervishoid ja hoolekanne	1	2	9
N.	Energiamajandus	1	2	9
O.	Integratsioon (lõimumine)	1	2	9
P.	Turism	1	2	9
Q.	Sisejulgeolek (päästesõidukid)	1	2	9

K4. Palun nimetage asutusi Eestis, kes vahendavad või kelle kaudu saab taotleda eurotoetusi.

99 EI OSKA ÖELDA

K5. Millised järgnevatest asutustest vahendavad Teile teadaolevalt eurotoetusi või kelle kaudu saab eurotoetusi taotleda? Palun nimetage kõik sobivad vastused. VÕIB OLLA MITU VASTUST.

Tehnilise Järelevalve Amet TEHNILISE JÄRELEVALVE AMET	1
Sihtasutus Innove 	2
Riigi Infosüsteemi Amet (RIA) RIIGI INFOSÜSTEEMI AMET	3
Sihtasutus Archimedes EESTI HARIDUSE JA TEADUSE HEAKS ARCHIMEDES	4
Rahandusministeerium RAHANDUSMINISTEERIUM	5
Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS	6
Sihtasutus KredEx KREDEX	7
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS) EAS Enterprise Estonia	8
EI TEA ÜHTEGI	98
EI OSKA ÖELDA	99

K6. Palun nimetage Euroopa Liidu toetusfonde, kust on võimalik toetusi taotleda.

99 EI OSKA ÖELDA

K7. Milliseid järgmistest Euroopa Liidu fondidest Te teate või olete kuulnud? VÕIB OLLA MITU VASTUST.

Euroopa Regionaalarengu Fond	1
Ühtekuuluvusfond	2
Euroopa Sotsiaalfond	3
MITTE ÜHTEGI NENDEST	4

K8. 8a. Milliste kanalite kaudu olete Te saanud informatsiooni eurotoetustest? VÕIB OLLA MITU VASTUST.

8b. Millistest kanalitest Te eelistaksite antud teema kohta teavet saada? Palun valige kuni kolm eelistatud kanalit. VÕIB OLLA KUNI 3 VASTUST.

	Olen infot saanud	Eelistan teabekanalina
Üleriigilised ajalehed	1	1
Kohalikud ajalehed (maakonna-, linna- ja vallalehed)	2	2
Televisioon	3	3
Raadio	4	4
Sotsiaalmeedia nagu Facebook, Youtube, Instagram, Twitter, blogid jne	5	5
Koduleht www.struktuurifondid.ee	6	6
Ministeeriumide kodulehed	7	7
Mobiilirakendused	8	8
Infotrükised	9	9
Infopäevad ja seminarid	10	10
Välireklaamid ja stendid	11	11
Maakondlikud arenduskeskused	12	12
Toetust vahendavad asutused	13	13
Kolleegid, sõbrad, tuttavad	14	14
Muu, mis? PALUN KIRJUTAGE:	14	14
_____		
Pole teavet saanud / Ei soovi antud teema kohta teavet saada	98	98
EI OSKA ÖELDA	99	99

K9 9a. Kas Te teate kodulehte www.struktuurifondid.ee? ÜKS VASTUS.

Jah	1	→ K9b
Ei	2	→ K10
EI OSKA ÖELDA	9	

9b. Kas olete sellel kodulehel ise käinud? ÜKS VASTUS.

Olen käinud sellel kodulehel	1
Ei ole ise käinud sellel kodulehel	2
EI OSKA ÖELDA	9

K10. Kas Te soovite, et Teil oleks senisest rohkem eurotoetuse alast infot? ÜKS VASTUS.

Jah, kindlasti	1	→ K11
Pigem jah	2	
Pigem ei	3	→ K12
Ei, kindlasti mitte	4	
EI OSKA ÖELDA	9	

K11. Milliste eurotoetusega seotud teemade või valdkondade kohta Te sooviksite senisest rohkem infot omada?

---

99 EI OSKA ÖELDA

K12. Milline on Teie arvates eurotoetuste mõju järgnevate valdkondade arengule?

		Ulatuslik positiivne mõju	Mõningane positiivne mõju	Mõju puudub	Negatiivne mõju	EI OSKA ÖELDA
A.	Eesti majanduse arengule	1	2	3	4	9
B.	Eesti arengule üldiselt	1	2	3	4	9

K13. Kas eurotoetuste planeerimine ja jagamine Eestis on Teie arvates läbipaistev ja selge? ÜKS VASTUS.

Jah, kindlasti	1	→ K15
Pigem jah	2	
Pigem ei	3	→ K14
Ei, kindlasti mitte	4	
EI OSKA ÖELDA	9	→ K15

K14. Palun selgitage, miks Te hindate, et eurotoetuste planeerimine ja jagamine Eestis ei ole läbipaistev ja selge.

---

99 EI OSKA ÖELDA

K15. Kas Teie arvates suunatakse eurotoetusi õigetes valdkondadesse? ÜKS VASTUS.

Jah, kindlasti	1	→ K17
Pigem jah	2	
Pigem ei	3	→ K16
Ei, kindlasti mitte	4	
EI OSKA ÖELDA	9	→ K17

K16. Palun selgitage, miks Te hindate, et eurotoetusi ei suunata õigetes valdkondadesse.

---

99 EI OSKA ÖELDA

KÜSIGE KÕIGILT.

K17. Euroopa Liit annab linnadele ja regioonidele rahalist toetust. Kas Te olete kuulnud mõnest Euroopa Liidu poolt kaasrahastatud projektist, et arendada seda piirkonda, kus Teie elate? ÜKS VASTUS.

Jah	1	→ K18
Ei	2	→ K19

K18. Võttes arvesse neid Teie elupiirkonna projekte, mille kohta Te olete kuulnud, kas neil on olnud Teie linna või regiooni arengule positiivne või negatiivne mõju? ÜKS VASTUS.

Mõju on olnud selgelt positiivne	1
Mõju on olnud pigem positiivne	2
Pole olnud mingit mõju	3
Mõju on olnud pigem negatiivne	4
Mõju on olnud selgelt negatiivne	5
EI OSKA ÖELDA	9

EUROOPA MAJANDUSPIIRKONNA JA NORRA TOETUSED

KÜSIGE KÕIGILT.

K19. Kas Te olete midagi kuulnud Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetustest? ÜKS VASTUS.

Jah	1	→ KÜSIGE K20
Ei	2	→ JÄTKAKE K21

K20. Palun nimetage valdkondi, mis Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetusi saavad.

---

99 EI OSKA ÖELDA

K21. Kas Te sooviksite Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste kohta rohkem infot saada? ÜKS VASTUS.

Jah	1	→ KÜSIGE K22
Ei	2	→ JÄTKAKE K23

K22. Millistest kanalitest Te eelistaksite Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste kohta teavet saada? Palun valige kuni kolm eelistatud kanalit.

Üleriigilised ajalehed	1
Kohalikud ajalehed (maakonna-, linna- ja vallalehed)	2
Televisioon	3
Raadio	4
Sotsiaalmeedia nagu Facebook, Youtube, Instagram, Twitter, blogid jne	5
Koduleht www.eeaqrants.fin.ee	6
Ministeeriumide kodulehed	7
Mobiilirakendused	8
Infotrükised	9
Infopäevad ja seminarid	10
Välireklaamid ja stendid	11
Maakondlikud arenduskeskused	12
Toetust vahendavad asutused	13
Kolleegid, sõbrad, tuttavad	14
Muu, mis? PALUN KIRJUTAGE: _____	14
EI OSKA ÖELDA	99

LOGOD

K23. Kas Te olete näinud sellist logo? ÜKS VASTUS

Euroopa Liit
 Euroopa struktuuri-
 ja investeerimisfondid

Eesti
 tuleviku heaks

Jah	1	→ KÜSIGE K24
Ei	2	→ JÄTKAKE K25
EI OSKA ÖELDA	9	

K24. Palun öelge, mida Teie arvates sellise logo olemasolu mõnel objektil või üritusel tähistab. Miks neid logosid kasutatakse?

99 EI OSKA ÖELDA

K25. Kas Te olete näinud selliseid logosid? ÜKS VASTUS

Jah	1	→ KÜSIGE K26
Ei	2	→ JÄTKAKE K27
EI OSKA ÖELDA	9	

K26. Palun öelge, mida Teie arvates sellise logo olemasolu mõnel objektil või üritusel tähistab. Miks neid logosid kasutatakse?

99 EI OSKA ÖELDA

TOETUSTEGA KOKKUPUUDE

K27. Palun öelge, milline on olnud Teie kokkupuude alljärgnevate toetustega: VÕIB OLLA MITU VASTUST.

		Olen osalenud mõne toetuse taotluse kirjutamisel / olen ise taotlenud toetust	Olen osalenud / kaasa löönud mõnes projektis, mis on toetust saanud	Olen osalenud koolitusel/ seminaril jne, kus on tutvustatud nimetatud toetusi	Olen osalenud koolitusel/seminaril jne, mille läbiviimist on rahastatud nimetatud toetustest	Muu kokkupuude, milline?	Ei ole kokku puutunud
A	Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetused	1	2	3	4	Palun kirjutage:	9
B	Euroopa Liidu struktuuritoetused	1	2	3	4	Palun kirjutage:	9